

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ◆ Godišnja pretplata 50 din ◆ Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ◆ Telefon uredništva 30-866 i 26-516, uprave 30-866 ◆ Račun Poštanske štedionice br. 57.686 ◆ Oglasi po ceniku ◆ Rukopisi se ne vraćaju ◆

Beograd, 29 maj 1937
God. VIII ◆ Broj 16

Rezolucija

sokolskih župa sa sastanka u Splitu dne 23 o. m.

za provođanje Sokolskog Petrovog petogodišnjeg radnog plana

Na petom međužupskom radnom sastanku za provođanje Sokolskog Petrovog petogodišnjeg radnog plana, održanog u Splitu dne 22 i 23 o. m., na kome su uz predstavnike uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije učestvovali po svojim delegatima Sokolske župe: Split, Šibenik-Zadar, Sušak-Rijeka, Mostar, Cetinje Sarajevo, Banja Luka, Beograd, Bjelovar i Karlovac, — a o kome sastanku izveštavamo posebno na drugom mestu — donesena je sledeća

Rezolucija

1) Međužupski sastanak sa zadovoljstvom ističe, da je u širokim redovima Sokolstva živa i nesalomiva vera u veliku zavetu misao narodnog i državnog jedinstva pa objavljuje, da je u ovim vremenima iskušenja Sokolstvo spremno da dade sve žrtve za jedinstvo države i naroda.

2) Veru u Jugoslovenstvo crpe Sokolstvo iz dubokog saznanja o večnoj povezanosti naše sudsbine i proročanskog rada najvećih genija naše rase, a zasniva ga na nepresušnom izvoru našeg čitavog moralnog života, na selu, koje je bilo i ostalo najčistija riznica našeg stvaralačkog duha i poleta i istodobno podloga za izgradivanje naše moralne kulture.

3) Uprkos vremenu u kome misao narodnog jedinstva i osećanje čovečanske i narodne pravde preživljuju tešku krizu, Sokolstvo sa pouzdanjem gleda u našu nacionalnu budućnost, verujući da će po krvavoj pouci iz naše narodne prošlosti i ovaj novi „udar nači iskru u kamenu“ i da će Sokolstvo novim stvaralačkim zamahom Sokolske Petrole Petoljetke i odlučnom spremnošću na krajnje žrtve i pregnuća, odgovoriti najodlučnije na sve nasrtaje na naše narodne i sokolske svetinje.

4) Stoga, sakupljeni, danas na sunčanoj obali slobodnog Jadran, koji je zalog naše velike jugoslovenske budućnosti, pozivamo sve naše sokolske jedinice a i svakog Sokola i Sokolicu, da se svom odlučnošću i bez kolebanja sa najvećim pregalaštvom i ljubavlju, koje toliko treba naša zemlja, posveti radu na izvršenju Sokolske Petrole Petoljetke; da dubokim unutrašnjim, ličnim i zajedničkim preporodnjem, crpeći snagu sa izvora našeg narodnog predanja, poseneš verom u pobedu jugoslovenske i narodne misli, Sokolstvo izvrši svoj veliki zavet, za slavu Boga, za pokoj duše Kralja Aleksandra I, za sreću i dug život Kralja Petra II i za sjaj i veličinu Jugoslavije. —

Pripreme za V pokrajinski slet Saveza SKJ u Skoplju privode se kraju

Najveća ovogodišnja priredba jugoslovenskog Sokolstva održće se o Vidođdoru u Skoplju kao peti pokrajinski slet Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, a u proslavi 25-godišnjice oslobođenja Južne Srbije.

Glavni deo velikih priprema za održanje ovog sleta već se privodi kraju. S radovima na podizanju velikog sokolskog stadiona, koji se podiže na trkalištu pored Vardara, toliko se uzna-

predovalo, da će oni biti završeni kroz najkraće vreme, te se drži, da će stadion do 5. juna biti potpuno gotov. Vežbalište na stadionu biće 120 metara dug i devedeset široko, tako da će na njemu moći najedanput nastupiti u sletskim vežbama do 4.000 vežbača. Tribine, koje se podižu na betonskoj podlozi, biće duge oko 120 metara i na njima će biti mesta za preko 4.000 gledalaca.

Zanimanje za ovogodišnji pokrajinski slet u Skoplju neobično je veliko u celokupnom našem Sokolstvu. Prema

dio sada pristiglim prijavama sletskom odboru, na ovome sletu će učestvovati impozantan broj vežbača iz svih naših krajeva, poređ vrlo velikog broja ostalih sokolskih učesnika i gostiju. Računa se, da će tih sletskih dana stići u Skoplje oko 50.000 što Sokola i ostalih učesnika sleta.

Vozne povlastice za slet

Za ovogodišnji pokrajinski slet u Skoplju Ministarstvo saobraćaja odobrilo je povlastice na svim vozovima od 75% za sokolske učesnike, a 50% za ostale učesnice sleta.

Posle sleta biće organizovano nekoliko izleta po Južnoj Srbiji.

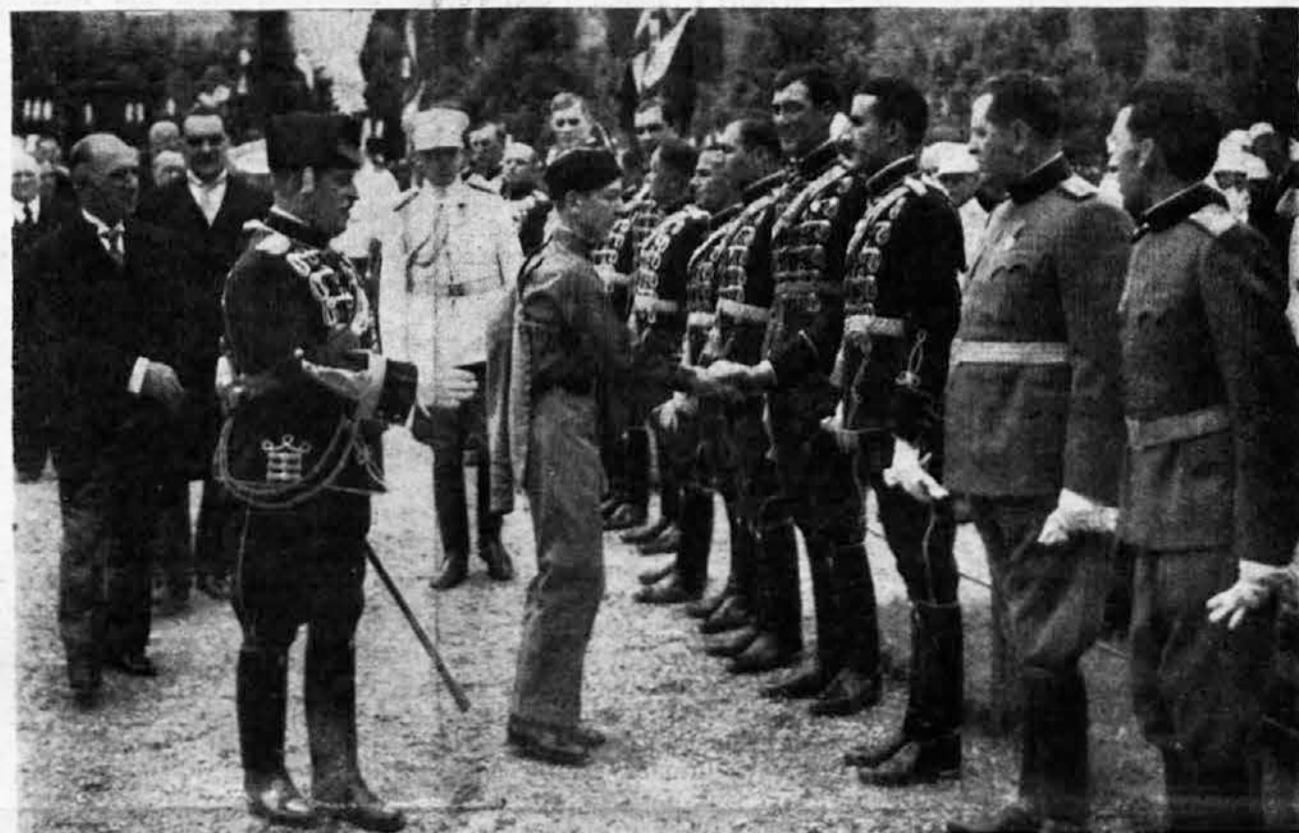
Knjiga „Južna Srbija“

Prosvetni odbor Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, povodom ovogodišnjeg pokrajinskog sleta u Skoplju, izdaće naročitu knjigu „Južna Srbija“ sa oko dvadesetak sastava sokolskog, nacionalnog, kulturnog, istorijskog i privrednog značaja Južne Srbije, i sa velikim brojem veoma lepih ilustracija.

Knjigu, koja će uskoro izći iz štampe, uredio je prosvetar Sokolske župe Skoplje, profesor brat M. Jovanović.

Nj. Vel. Kralj Petar II

na slavi Konjičke brigade Kraljeve garde 25 o. m.

Nj. Vel. Kralj Petar II po dolasku na slavu pozdravlja se s oficirima Kraljeve garde

Nj. Vel. Kralj Petar II s Kraljevskim namesnicima g. g. dr. R. Stankovićem i dr. I. Perovićem te s pretdsednikom Kr. vlade dr. M. Stojadinovićem i ostalom pratnjom posmatra defile Kraljeve garde

Pet medužupski sastanak u Splitu za Sokolsku Petrov petoljetku

Veliki plan, koji je jugoslovensko Sokolstvo preduzeo da sprovodi preko svojih jedinica i pojedinaca u okviru Petrove petoljetke, a u svrhu pridizanja i usavršavanja općeg sokolskog rada, sve više se proširuje i uspešno provodi u delu, te pokazuje snažan polet volje i odlučnosti našega Sokolstva da ovu svoju veliku akciju u vremenu do punoletnosti našeg mladog Kralja uspešno i dovrši.

Da bi se s vremenom na vreme ispitati rezultati na ovoj akciji, postigla koordinacija rada, odredile metode i smernice, proširila i pojačala delatnost i uopće raspravilo sve potrebno što može da doprinese boljem uspehu ove akcije, u tu svrhu održan je i ovaj, do sada peti, medužupski sastanak u Splitu dne 22 i 23 o. m.

Ovome sastanku učestvovali su u ime uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije brat Dobra Bogdanović, predstnik saveznog otseka za Sokolsku Petru petoljetku, i brat dr. Alfred Pihler, savezni načelnik, a od župa bile su zastupane po svojim delegatima župe: Split, Šibenik-Zadar, Sušak-Rijeka, Mostar, Cetinje, Sarajevo, Banja Luka, Beograd, Bjelovar i Karlovac.

U subotu dne 22 o. m. održana je u Gradskoj većnici radna konferencija svih delegata župa, na kojoj su učestvovali i skoro svi članovi uprave Sokolske župe i delegati Sokolskog društva Split. Konferencija je temeljito pretresla sva pitanja u vezi sa provadanjem sistematskog rada koji ulazi u program Sokolske Petrone petoljetke, donevši potrebne zaključke.

Sutradan, u nedelju dne 23 o. m., održan je u Gradskom kazalištu u 11 časova sokolski manifestacioni zbor, na kome su pored predstavnika uprave Saveza SKJ i delegata župa učestvovali i delegati svih sokolskih društava i brojno sokolsko članstvo iz Splita i okolice. Zboru su prisustvovali i mnogugledni gosti, među kojima ban dr. Jablanović i potpredsednik Gradske općine g. Duje Ivanović.

Pre početka zbora sokolska glazba otsvirala je državnu himnu, a zatim je zbor otvorio starešina Sokolske župe Split, brat dr. Mirko Buić, koji je, pozdravivši toplo sve prisutne, održao sledeći govor:

— **Sukobi oprečnih ideja i interesa, koji su izazvali u svetu opću pomenost, nisu poštedili od štetnog uticaja ni naš mlađi nacionalni organizam. Elementi stranih kulturnih smerova proizvode svoj štetan učinak i svedoci smo porazne činjenice, znaka vremena, gde neobuzdana jurnjava za materijalnim probitcima dava obeležje javnom i privatnom životu sredine, koja se tako udaljuje od bogatih narodnih tradicija i jedinstvenih rasnih očilika, kojima dugejemo sve ono što danas imamo.**

Takovo zalutalo naziranje na svet i život uzrok je i mnogim nedaćama na kojima teško boluje naš narodni život. Odatle sve raspre i nevolje, koje koče zamah slobodnog razvoja ovoj divnoj zemlji, čiji su elementi života harmonično prepleteni bogatstvom njenih planina, misirskom plodnošću njenih ravnica, lepotom i blagom obala i mora, legendarnim junaštvom, bistrinom uma i čistoćom vere njenog naroda.

Svi ovi elementi svojina su podjednako sviju delova jugoslovenskog naroda i providnost nikome nije bila milosrdnija no nama, kada nam je ovakav dar poklonila. — Jedan bez drugoga predstavljali bi sakata, koji ne bi bio u stanju da smogne snažni zamah razvoja i napretka — preduslov očuvanja slobode, skupe baštine naših otaca.

Sokolstvo kao narodna organizacija, koja je časno izvršila zadatku podizanja duha otpornosti i sloboda skih težnja pre rata, a posle toga pristupila izgradnju i produbljivanju duhovnog jedinstva sviju česti jugoslovenskog naroda da tada rastavljenih, u svom poslojanom radu, motreći pre spomenute pojave i njine posledice, snagom rasnoga instinkta potražilo je nove puteve i metode rada. To je započeto u jednome od najtežih časova nove narodne historije, u času kada je zemlji na svrep način otet njen Kralj. Koje su mračne sile to izvele, kojim cijevima, za čiji

račun?... Strahovita zabluda — za onog koji je mislio da je time prekinuta nit jedne velike ideje.

Reakcija na to nije druga mogla da bude no ispit savesti svakog rodoljuba i obnova vere u ideje jugoslovenskog jedinstva.

Sokolstvo je osetilo svu težinu odgovornosti nametnute prilikama uzrokovanim radom onih, koji izgubiše veru u sebe i u velike ideale narodnih vizionera i heroja. Ovima dugujemo sve oživotvorene pretpostavke za izgradnju jednog sretnijeg života i lepše budućnosti našega naroda. Ali isto tako osetili smo, da poslanstvo sokolske misli mnogogde nije ispravno shvaćeno, pa ni samim sobom nismo bili zadovoljni.

Spoznao o mnogom nevaljalom u nama samima te bolesnim prilikama koje nas okružuju i razorno deluju na narodni duh i veru, prodrmala je u tom času mnoge klonule i razbacane energije da se zlu tuđih ideja, krivim shvatnjima naše nacionalne misije, i nevaljalom rada mnogih, — suprostavi sokolsko oduševljenje, vera, snaga i volja.

Uočavanjem stvarnosti, neuzmicanjem pred istinom, nedostizivim letom sokola krenuli smo u novu fazu stvaralačkog rada u pravcu duhovnog izgradnje i stvaranja novih materijalnih sredstava potrebitih za pravilno odvijanje sokolskog vaspitnog rada.

Površnost i zablude spoljašnjih metoda i praznoga jeftinoga efekta treba da isčezeni iz sokolskog kruga, jer samo realni rezultati rada stiču pravo da budu priznati i da uliju poverenje u javno mišljenje koje nas posmatra kroz oči stvarnosti.

Demagoškim oblicima ne smemo da pripustimo ni blizu našim redovima, jer od toga ne samo da nema ploda, već nasuprot golema šteta i nepopravljive posledice. Zato prva i osnovna je dužnost sviju — oživiti, pojačati i usavršavati rad kroz vežbu u sokolani, — košnici rada i žarištu bratske ljubavi, te gajili Tiršovu demokratsku i slovensku misao, kao osnovu kulturnog i svetovnog naziranja.

U našem poslu trebamo nastaviti koordinacijom naših stvaralačkih snaga i moralnih uslova. Te velike do danas razbacane snage i energije imamo da privedemo jednom realnom izrazu — ispravljanjem grešaka dosadašnjeg rada i odlučnim zahvatom izvršivanja prevezetih zadataka i obaveza mimo svih ličnih i materijalnih zapreka.

Naša župa i jedinice izradile su programe rada i već je znatan deo na dobrom putu provođenja. Taj rad ima da bude rezultat zdravog shvaćanja sokolskih dužnosti i odgovornosti, pun istinskog samopregora, žrtve, odricanja i ustrajnosti i plodovi neće izostati.

Vekovima smo živeli, održali se i stvarali velika dela kroz rasne odlike o čemu peva Njegoš:

„Krst nositi nama je suđeno,
Strasne borbe s svojim i s
tudinom,

Težak vijenac, al je voće slatko”.

Hodeći tim putem, posvećujemo se čelu pridizanja sviju pozitivnih narodnih snaga u gradu i selu u pravcu moralnog, kulturnog, socijalnog i ekonomskog preporoda, pa da nakon prve petodišnje etape naših napora polućimo takove rezultate, da sokolska misao nedoljivo prodre snagom svoje unutrašnje vrednosti za dobro i sreću mladog Kralja i Jugoslavije. —

Zatim je govorio član uprave Saveza SKJ i predstnik otseka za sokolsku petoletnicu brat Dobra Bogdanović, koji je, među ostalim, snažnim izražajima podvukao značaj sokolskog petodisnjeg plana rada, koji ima za cilj da preporodi celokupno Sokolstvo i ceo narod i da naročito snažno podiže klonulu veru i pao duh kod mnogih u snagu naše otadžbine i našeg jedinstvenog naroda.

Svoj govor brat Bogdanović završio je rečima:

— **Pregnućem naših snažnih sokolskih mišića i našim snažnim jugoslovenskim i slovenskim duhom spremni smo i odlučni da odbijemo sve bezumne napadaje, pa ma s koje strane oni dolazili, na naše najviše sokolske i nacionalne svetinje. Hoćemo da pokazemo svima i svakome, da je živa Ju-**

goslavija, jedinstvena i nedeljiva i da u njoj živi jedan jedinstveni jugoslovenski narod. —

Dalje su govorili: starešina župe Mostar brat Čedo Milić, starešina župe Sarajevo brat dr. Vojislav Besarović, starešina župe Šibenik-Zadar brat dr. Srećko Poturica, predstavnik župe Cetinje brat Marko Radanović i predstavnik župe Sušak-Rijeka brat dr. Petar Zec.

Zatim je podneo opširan izveštaj o dosadanju radu na provadanju Sokolske Petrone petoljetke u župi Split brat Ceda Mileusnić, a iz koga se izveštaj između ostalog vidi, da su 9 društava i 2 čete odlučili da podignu sokolske domove, 8 društava započelo je akciju na pošumljavanju, a osim toga su u toku i drugi radovi.

Na koncu je govorio referent Sokolske župe Sarajevo brat Radmilo Grdić o značenju Sokolske Petrone petoljetke i o načinu kako se ona ima provoditi.

Nakon što je tada na predlog starešine župe brata dra Buića donešena i primljena rezolucija — koju donosimo na drugom mestu — zbor je zaključio.

čen sokolskom himnom „Hej Sloveni” i klicanjem Nj. Vel. Kralju Petru II i Jugoslaviji.

Posle zbora svi prisutni delegati kao i brojno sokolsko članstvo uputili su se na Narodni trg, gde je u ime svih župa položen lovor-venac pred spomen-ploču Splićanu, poginulih za ujedinjenje. Zatim je povorka krenula na Gat majora Stojana, gde je položen lovor-venac pred Spomen-svetionikom. Nato je svim delegatima bio prireden zajednički ručak u hotelu „Slavija”.

Posle podne u 5 sati, u čast delegata petog medužupskog sastanka, Sokolsko društvo Split priredilo je na letnjem vežbalištu javnu vežbu. Vežbi je prisustvovao velik broj građanstva, koje je sve veoma lepo izvedene tačke nagradilo oduševljenim pljeskom. Posle vežbe sve sokolske kategorije, predvodene sokolskom glazbom, krenule su prema Sokolskom domu, gde su se razišle.

Te večeri su skoro svi delegati s ovog odlično organizovanog i tako uspešnog medužupskog sastanka napustili Split.

Velike sokolske svečanosti na Cetinju

Na svome župskom sletu Sokolska župa Cetinje osvetila je na najsvetijoj način svoju zastavu, dar Nj. Vel. Kralja Petra II

Dne 16 maja o. g. Sokolska župa Cetinje priredila je svečanosti, koje su uzele razmere jedne velike opšte nacionalne manifestacije. Uz učešće skoro svih članova vežbača kao i velikog broja ostale braće i sestara iz cele Zetske banovine, župa je priredila svoj župski slet i tom prigodom na vrlo svečan način osvetila i razvila zastavu, dar Njegovog Veličanstva Kralja Petra II.

Doček velikog broja gostiju i učesnika sleta bio je veoma svečan. Nekoliko glazba dočekivalo je povorce, koje su sa svih strana pristizale na Cetinje. Grad je bio sav u državnim zastavama te je pružao naročito svečan izgled, a sve ulice bile su neobično žive od velikog mnoštva sveta iz svih krajeva Zetske banovine. Svečanost je naročito uveličana učešćem vojske i mornarice iz Boke Kotorske, a vanredno lepu sliku odavale su sokolske čete u svojim živopisnim narodnim nošnjama. Na ulazu u grad bilo je podignuto nekoliko slavoluka, iskićenih zelenilom, zastavama i sokolskim emblemima.

Za ovo sokolsko slavlje gradska opština izdala je veoma lep proglaš na građanstvo.

Dolazak gostiju i početak svečanosti

Već u subotu posle podne sve je bilo gotovo za svečanost pa su naročito određeni odbori na ulazima u varoš sređeno dočekivali svoje goste. Medu prvima stigli su predstavnici mornarice — četa pitomaca Mašinske podoficarske škole sa svojom glazbom.

Oko 7 časova kroz grad je prošla vojna glazba i time je objavljen početak svečanosti.

Dolazak gostiju nastavljen je i u toku noći, ali najveći broj sokolskih jedinica došao je u nedelju ujutro. Odmah po dolasku i smeštaju, vežbači su pošli na sletište, gde su izvršeni pokusi za javni čas.

Prijem u Banskom dvoru

U 10 časova pomoćnik bana g. Jevtić primio je u Banskom dvoru predstavnike svih sokolskih jedinica na čelu sa starešinom župe bratom Miloševićem. Prilikom ovoga prijema stašna Sokolskog društva Nikšić brat Rašović izrazio je zahvalnost banu g. Ivanoviću na svesrdnoj pomoći, koju ukazuje Sokolstvu u svakoj prilici.

Za vreme prijema gostima je bila priredena zakuska.

Svečano osvećenje i razvijanje zastave

Najsvečaniji deo ovog sokolskog slavlja bilo je osvećenje i razvijanje župske zastave, dara Njegovog Veličanstva Kralja Petra II. Osvećenje obavljeno je na Trgu Kralja Aleksandra, ispred Oficirskog doma, inače doma u kome se

čen sokolskom himnom „Hej Sloveni” i klicanjem Nj. Vel. Kralju Petru II i Jugoslaviji.

Posle zbora svi prisutni delegati kao i brojno sokolsko članstvo uputili su se na Narodni trg, gde je u ime svih župa položen lovor-venac pred spomen-ploču Splićanu, poginulih za ujedinjenje. Zatim je povorka krenula na Gat majora Stojana, gde je položen lovor-venac pred Spomen-svetionikom. Nato je svim delegatima bio prireden zajednički ručak u hotelu „Slavija”.

Posle podne u 5 sati, u čast delegata petog medužupskog sastanka, Sokolsko društvo Split priredilo je na letnjem vežbalištu javnu vežbu. Vežbi je prisustvovao velik broj građanstva, koje je sve veoma lepo izvedene tačke nagradilo oduševljenim pljeskom. Posle vežbe sve sokolske kategorije, predvodene sokolskom glazbom, krenule su prema Sokolskom domu, gde su se razišle.

Te večeri su skoro svi delegati s ovog odlično organizovanog i tako uspešnog medužupskog sastanka napustili Split.

rodio blaženopočivši Viteški Kralj Aleksandar I Ujedinitelj.

U 11 časova sokolske jedinice uz zvukove glazba, oduševljene patriotske poklike i pevanje sokolskih pesama došle su sa sletišta na veoma lepo iskićeni trg, i napravile veliki kare. Tu je s jedne strane bila zauzeta mesto vojska i mornarica, a s druge strane sokolske čete i mnogobrojni seljaci i građani u narodnim nošnjama, među kojima se nalazio i veliki broj starih Crnogoraca u bogatoj i krasnoj narodnoj nošnji s brojnim ratnim odličjima na grudima.

Od zvaničnih predstavnika svečanosti su prisustvovali: izaslanik predsednika Kraljevske vlade g. dra Milana Stojadinovića, pomoćnik g. bana g. Vladimir Jeftić, izaslanik ministra vojske i mornarice, kom. vojnog okruga puk. g. Pavličić, komandant Zetske divizije general g. Stefanović, izaslanik otsutnog bana g. Petra Ivanovića, g. Panta Arandelić, načelnik prosvetnog odeljenja, predstavnik Senata, senator g. Milovan Džaković, predstavnik Narodne skupštine, narodni poslanik g. Duro Čeović, izaslanik Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, brat dr. Mirko Buić, starešina Sokolske župe Split, predsednik gradske Opštine g. Jefto Spasić, s gradskim većnicima, kao i drugi brojni zvanični predstavnici svih cetinjskih društava i udruženja, te veliko mnoštvo naroda.

U 11.30 časova stigao je izaslanik Nj. Vel. Kralja, darovaoca i kuma zastave, general g. Varjačić, dočekan oduševljenim i burnim pozdravima i poklicima Nj. Vel. Kralju.

Odmah po svome dolasku, nakon što je obišao vojsku i Sokole, izaslanik Nj. Vel. Kralja general g. Varjačić, u pratinji starešine župe brata Gavre Miloševića i ostale braće, izneo je iz sobe doma, u kojoj se rodio Viteški Kralj Ujedinitelj, zastavu i poneo je do mesta osvećenja, gde su b

Sa slave konjičke brigade Kraljeve garde 25 o. m.: Nj. Vel. Kralj Petar II poslužuje se žitom

Brate starešino! Sokoli!

Naš Soko pred Sokolima, naš mladi Kralj Petar II, darujući vam sokolsku zastavu, vama je, u isto vreme time dao i svoje najviše priznanje za vaš sokolski rad i dela koja ste dosad učinili, kako u vašoj sokolskoj prošlosti, tako i u vašoj sokolskoj sadašnjici.

To visoko priznanje našeg mladog Kralja, vi ćete umeti i znati i u buduće, u punom sokolskom sjaju, i u punoj sokolskoj moći, da opravdate.

Razvijajući sokolsku zastavu pred domom u kome se rodio naš najveći Kralj i Voda, vi time samo svečano potvrđujete vaša uzvišena osećanja i vaša sokolska streljenja. Jer svi znamo:

Da jačina vaših mišića, kojim pobeđenosno nosite sveto znamenje, izbija iz čvrstine vaše sokolske snage, plenumnosti srca i svesti i vaše rodoljubive misli, kojima oživotvoravate u svekolikoj aktivnosti, obuhvatajući sav narod i Otadžbinu, vaš sokolski duh:

Jedan Kralj, jedan narod, jedna Otadžbina!

Stoga, bračo i sestre, mi čvrsto verujemo, da će ovo sveto znamenje, koje danas s ponosom svečano razvijate, biti uvek i na svakom mestu i u svakoj situaciji, stvarni simbol vaše sokolske misli, osećanja, vere, rada i dela.

S tim sokolskim duhom, ja vas junaci i bratski pozdravljam:

Napred! S verom u Boga za Kralja, Narod i Otadžbinu!

Srećna vam zastava i zdravo sokolskoj zastavi!

Ziveo naš mladi Kralj Petar II Karadordević!

Zivela Jugoslavija! —

Tada je glazba otsvirala državnu himnu.

Primajući zastavu, starešina župe brat Milošević rekao je u svom veoma lepotom i vatrenom rodoljubivom govoru, da će Sokolstvo župe Cetinje i u buduće nesebično i oduševljeno širiti sokolsku misao, koja donosi ljubav i bratsku slogu, svesno, da će se time najbolje odužiti svome visokom Darovatelju, Kumu i Starčini, Nj. Vel. Kralju. Predajući zatim zastavu barjaktaru brata Marku Mijaču, starešina brat Milošević pozvao ga je, da ovaj sveti simbol časno i uzvišeno nosi ispred Sokolstva cetinske župe. Nato je barjaktar brat Mijač primio zastavu i položio svečanu zakletvu, da će verno, neustrašivo, časno i neokaljano nositi sokolsku zastavu.

U tome času brojne glazbe naizmjenično svirale su sokolski marš i sokolsku himnu „Hej Sloveni”.

Zatim je govorio izaslanik predsednika Kraljevske vlade g. dra Milana Stojadinovića g. Vladimira Jeftić, pomoćnik bana Zetske banovine, koji je u svome govoru rekao sledeće:

— Ovo naše današnje rodoljubivo sokolsko i narodno manifestovanje, na kome pre nekoliko časaka osveštamo

ovo divnu zastavu, čar našeg uzvišenog mladog Kralja, Vrhovnog Starčine jugoslovenskog Sokolstva, izraz je izvanredne ljubavi koju naš narod manifestuje za sokolsko streljenje, za očuvanje narodnih tekovina našeg narodnog i državnog jedinstva i za negovanje svih onih idealnih, za koje su se mnoge naše generacije i naraštaji borili, ginali, da bi posle jednog snažnog pothvata ostvarili veliko narodno delo, stvorili ovu našu današnju veliku, snažnu i moćnu državu, Jugoslaviju.

Osveštamo ovu divnu zastavu i danas se okupimo svi oko nje, da zajedno manifestujemo našu bezgraničnu ljubav, našu punu vernost i nepokolebljivu odanost uzvišenom Kralju i Vladaru Petru II.

Mi se nadamo, da će ceterinska Sokolska župa biti kadra i sposobna da pod ovu zastavu okupi ceo mladi naraštaj, te da mu pruži snagu i ojača mišice i da ga na taj način sposobi za teške napore budućnosti.

Kraljevska vlada na čelu sa vrsnim i eminentnim državnikom g. dr. Milanom Stojadinovićem, koga imam čest da predstavljam, poklanjala je i poklanjaće punu svoju pažnju ovom herojskom i viteškom narodu, a napredak ovoga kraja, ovog nacionalnog tla, vazda će joj ležati na srcu. Predsednik g. dr. M. Stojadinović poklanja isto tako veliku pažnju razvoju Sokolstva u ovim krajevinama, jer je svestan, da ova naša nacionalna i prosvjetna ustanova izvodi jedan deo onog velikog programa današnjice, koji će uskoro doći do izražaja u jednoj snažnoj manifestaciji narodne slike i rada u vodenju svih naših narodnih i državnih poslova.

U ime predsednika Kraljevske vlade g. dr. Milana Stojadinovića pozdravljam ovu manifestaciju sokolske slike, pozdravljam sve sokolske organizacije i sve Sokole, i pozivam da svi zajedno, gromko kliknemo:

Da živi Nj. V. Kralj Petar III!

Da živi ceo Kraljevski Dom! —

Izaslanik Narodne skupštine, narodni poslanik g. Đuro Čebović, pozdravio je Sokole ovim rečima:

— U ime jugoslovenske Narodne skupštine ovlašćen sam da pozdravim Sokolsku župu Cetinje u najsvećenijem času, prilikom primanja zastave od našeg uzvišenog Vladara, Njegovog Veličanstva Kralja Petra II.

Jugoslovensko Narodno predstavništvo je vazda gledalo, gleda i gledaće u Sokolstvu najbolju zalagu naše budućnosti, pogotovo otkad je na čelu istog došao za Starčinu Prvenac Blaženopočivšeg Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, naš mladi Kralj Petar II.

Narodno predstavništvo u Sokolstvu ovoga kraja gleda i večiti rasadnik legendarnog Sokolstva, očlenog u čojsku i junaštu, vaspitanog „Gorskim vijencem” i našom narodnom pesmom.

Rođendan predsednika Češkoslovačke Republike dra Eduarda Beneša

Čestitka Saveza SKJ predsedniku dru E. Benešu

Prigodom rođendana predsednika bratske Češkoslovačke Republike dra Eduarda Beneša, dne 28 o. m., Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije uputio je sledeće brzojavnu čestitku:

„Predsedniku Češkoslovačke Republike dru Eduardu Benešu

Prag.

U svežoj uspomeni na posetu našoj zemlji, Sokolstvo Jugoslavije pozdravlja na današnji dan dičnog predsednika bratske Republike, mudrog državnika i dragog brata Sokola sa najlepšim željama i iskrenim pozdravom: Na zdrav! Zdravo!

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije.”

Smrt velikog Slovaca

† Dr Karel Kramarž

Dne 26 o. m. umro je u Pragu dr. Karel Kramarž, prvi predsednik vlade Češkoslovačke Republike, veliki nacionalni i slovenski borac.

Saučešće Saveza SKJ Češkoslovačkoj obci sokolskoj povodom smrti dra Karela Kramarža

Povodom smrti dra Karela Kramarža, Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije uputio je bratskoj Češkoslovačkoj obci sokolskoj sledeće brzojavno saučešće:

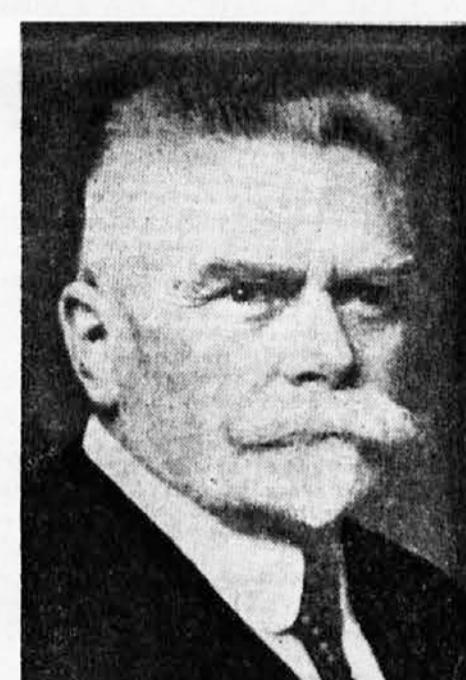
„Češkoslovačka obec sokolska

Prag.

Sokolstvo Kraljevine Jugoslavije oplakuje smrt velikog sina češkoslovačkog naroda, slavnog borca za narodna i slovenska prava i dragog brata Sokola dra Karela Kramarža.

Neka mu je večna slava i večan spomen!

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije.”

Cetinje je znalo i umelo vazda, pa i sada, mimo ostalih građova naše domovine, da dostoјno i uzvišeno manifestuje sokolske i nacionalne osećaje kako to herojima dolikuje, pa župi koja nosi ime Cetinje, jugoslovensko Narodno predstavništvo čestita svečanost sa sokolskim: Zdravo! —

Posle je govorio zastupnik otsutnog bana Zetske banovine g. Petar Ivanović, načelnik g. Panta Arandželović, koji je kazao:

— Pred ovim, slavom uvenčanim istorijskim domom, sa svih strana doleteli Sokoli Sokolske župe Cetinje vrše u ovom svečanom momentu trostruku manifestaciju. Oduševljeni, razdražani, veseli i čili priređuju veličanstvenu manifestaciju svoje prevelike ljubavi prema Visokom Darodavcu Nj. V. Kralju Petru II i izražavaju Mu svoju duboku zahvalnost na časti darivanja ovako skupocene župske zastave.

Ovoj veličanstvenoj manifestaciji, Sokolstvo župe Cetinje pridružuje i drugu svoju manifestaciju, dokazujući svu svoju vitešku snagu i zamašnu moć svoje sokolske organizacije. Sa svih strana su poleteli eminentni i istaknuti sokolski radnici, koji do samopregora,

oduševljeno i istrajno šire sokolsku ideologiju u ovim istorijskim krševima. Hiljade i hiljade njihovih sledbenika su sada u mislima ovde s njima.

Iz ovako divne manifestacije bratske solidarnosti, Sokolstvo župe Cetinje priređuje jednovremeno i treću manifestaciju, izražavajući ovde jačaj i odlučnu svoju nesalomljivu volju i čvrstu rešenost, da istraje u svojim rodoljubivim nastojanjima i svome konstrukтивnom radu na korist Kralja i Otadžbine.

Ban Zetske banovine g. Petar Ivanović i Kraljevska banska uprava Zetske banovine, na čijoj se teritoriji nalaze sokolske jedinice iz četiri Sokolske župe, sa najvećim simpatijama i budnim okom prate ovaj rodoljubiv rad naših Sokola i ukazuju im u svakoj prilici najobiljniju pomoć u cilju izvršenja njihovih streljenja.

U ime bana Zetske banovine g. Petar Ivanović, osvedočenog prijatelja Sokola i Sokolstva, ja vam svesrdno čestitam današnje slavlje i toplo pozdravljam uslikom:

Zdravo! —

Svi su govorili na koncu bili popraćeni burnim i oduševljenim manifesta-

cijama Nj. Vel. Kralju Petru II, Jugoslaviji i Sokolstvu.

Zatim je izaslanik Nj. Vel. Kralja ukucao na koplje zastave spomen čavlić Nj. Vel. Kralja.

Nakon što je time svečanost osvećenja bila završena, formirana je veličanstvena povorka, u kojoj je uzelo učešće nekoliko hiljada duša, koja je prošla glavnim ulicama Cetinja, oduševljeno kličući Nj. Vel. Kralju i narodnom i državnom jedinstvu. Pri prolazu ispred Opštine sokolska povorka pozdravila je oduševljeno predstavnike vojnih i civilnih vlasti.

Svečani banket

U 13 časova predsednik Opštine g. Spasić priredio je u „Grand hotelu“ svečani banket za predstavnike vlasti i Sokolstva.

Za vreme banketa održano je više zdravica. Predsednik Opštine g. Spasić, koji je prvi govorio, rekao je između ostalog, da je Cetinje, kao drevno sletište Sokolova, od uvek s velikim oduševljenjem i ljubavlju prihvatiло svaki pothvat Sokolstva, i da kao takvo Cetinje ni sada ne izostaje, toplo želeći da učešćem u radu, predviđenom Sokolskom Petrovom petoljetkom, iskupi svoj dug prema uzvišenom zavetu Sokolstva. Iako opština grada Cetinja nije u mogućnosti da pruži obilnu materijalnu pomoć, ona će Sokolstvu i njegovim ciljevima uvek sledovati sa puno iskrene ljubavi, podržavajući ga moralno, davajući time dužno priznanje sokolskom radu za dobro Njegova Veličanstva Kralja, države i naroda.

Izaslanik Saveza Sokola Kraljevine brat dr. Mirko Buić, nakon što je u ime Sokolstva toplo zahvalio predsedniku Opštine g. Spasiću, istakao je zasluge naroda tamošnjih krajeva za narodno oslobođenje i ujedinjenje, naglasivši, da će se Sokolstvo i u budućnosti ugledati na vrline naroda tog kraja.

Dalje su govorili braća: dr. Nikola Škerović, Milan Buj, seljak Marko Radanović iz Grblja i Šćepan Šćepanović. Svi govorili su toplo pozdravljeni.

Cestitka Kraljevskih namesnika gg. dra Stankovića i dra Perovića

Za vreme banketa starešina župe brat Gavro Milošević primio je od Kabineta Kraljevskih Namesnika sledeću brzoujavnu cestitku:

„Kraljevski Namesnici gospoda dr. Radenko Stanković i dr. Ivo Perović pozdravljaju svečanost razvijanja župske zastave i župski slet.“

Citanje brzoujavne cestitke popraćeno je oduševljenim klicanjem gospodii Kraljevskim Namesnicima.

Župski javni čas

Za župski javni čas bilo je naročito lepo udešeno sletište na prostoru na kome će još u toku ove godine otpočeti radovi za izgradnju Sokolskog doma. Odmah na ulazu na sletište podignuta je bila velika tribina, bogato iskićena napisima, zastavama i zelenilom.

Već od 3 časa građanstvo je počelo u velikom broju ispunjavati sletište i zauzimati mesta na tribini. Računa se da je na ovom javnom času prisustvovalo preko 4.000 građana i Sokola, dok je u raznim vežbama uzeo učešće do 1.000 Sokola i Sokolica, vojnika i mornara.

U 4 časa stigli su na sletište predstavnici vlasti na čelu sa komandantom divizije generalom g. Stefanovićem, pomoćnikom bana g. Jevtićem i v. d. predsednika opštine g. Spasićem. Njih je sređeno dočekao starešina župe brat Gavro Milošević. Zatim je brat Milošević održao sakupljenom Sokolstvu veoma lep govor, u kome je između ostalog kazao:

— Doleteli ste sa svih strana Zetske banovine ispod nacionalnog hrama Lovćena, da zapečate svojim snažnim sokolskim krilima i da sokolski kličnete da odjekne Avala, Velebit i Šar-Planina. Doleteli ste da okupate i osvezite svoje duše na Njegoševom vrelu jugoslovenstva; doleteli ste na ravnou Cetinje, klevku legendarnog Sokolstva, koje je kroz vekove odnjihalo bezbroj Sokolova, koji padoše nesebično služeći slovenskoj stvari. Doleteli ste na Cetinje, koje nam je rodilo i najvećeg Sina našega naroda, Tvorca Jugoslavije, Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.

Okupili smo se ovde da još jednom potvrdimo, da će nam uvek pred očima lebdati reči Kralja Mučenika upućene Sokolstvu:

„Od klevke do groba dužni ste služiti samo Jugoslaviji i jugoslovenskoj ideji. Njene su vaše mišice i vaša srca. Njene imaju da su sve vaše radosti, ideali, vaša pregača. To traže od vas vaše sokolske tradicije, to je amanet onih što padoše za veličinu Otadžbine, to vam je moj Kraljevski pozdrav.“

Primajući danas zastavu iz ruku Sina najvećeg našeg Vladara, neka nam ona bude potstrek za dalja naša streljenja, shvatajući u potpunosti i odažući zahvalnost ovom najdražem priznanju sokolske ideje i misli, koje nam je došlo sa Najvišeg Mesta, sa Carskog Prestola.

Naš se barjaktar jutros zakleo, pa se i mi svi složno zakunimo, da ćemo do poslednje kapi krviti verni Kralju Petru II i sokolskoj jugoslovenskoj ideji.

Ovaj poziv prihvatali su svi prisutni. Tada se iz hiljade grla prołomio snažni uslik: Kunemo se! Tako nam Bog pomogao!

Tada je starešina brat Milošević pročitao sledeću pozdravnu depešu upućenu Nj. V. Kralju:

„Sokoli župe Cetinje, primajući iz ruka Vašeg Veličanstva zastavu, pred licem celog sveta se zaklinju, da će do poslednjeg čaha služiti jugoslovenskoj

ideji i nepokolebljivo biti verni i odani Tebi, naš mili i dragi Starešino, pa Ti iz dubine duše kličemo:

Da živiš mnogo ljeta za sreću i sij Jugoslavije i veličinu viteškog doma Karađorđevića! Zdravo!

Tada je počeo javni čas, koji je izveden na opšte zadovoljstvo. Naravito su bile pozdravljene vežbe vojske i mornarice kao i sokolskih četa u živopisnim narodnim našnjama.

Na kraju javnog časa jedan bataljon je izveo borbu sa bombama na prostoru između Dinova brda i Orlova krša. Ova priredba izvedena sa fluorescentnim ubojnim zrnicima, po prvi put videna od gradanstva, ostavila je duboki utisak i nagrađena je priznanjem starešinstvu i usklidicima našoj vojsci.

Sokolska akademija

Uveče je u zgradi Narodnog pozorišta priredena svečana akademija, koja je uspela u svakom pogledu. Posle akademije priredena je do kasno u noć igranka u sokolani, dok su u toku čitavog dana na više mesta svirale sokolske muzike, a narod je pevao i igrao narodna kola.

Sutradan Sokoli iz unutrašnjosti, ispraćeni srdačno od braće cetinjskih Sokola, otputovali su svojim kućama, ponavši sa sobom najljepše dojmove s ove zaista krasne sokolske i nacionalne manifestacije.

Godišnja skupština Sokolske župe Cetinje

Dne 17. o. m. održala je Sokolska župa Cetinje svoju redovnu godišnju skupštinu. U ime Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije skupštini je prisustvovao kao delegat brat dr. Mirko Buić, starešina Sokolske župe Split.

Skupštinu, koja je održana u prostorijama Narodnog pozorišta, otvorio je starešina župe Cetinje br. Gavro Milošević, koji je odabranim rečima pozdravio prisutne delegate i procitao — pored telegrama gospode Kraljevskih namesnika dra Radenka Stankovića i dra Iva Perovića, koje smo već objavili na drugom mestu — i sledeće pozdravne telegrame, koje je Sokolska župa primila prilikom župskih svečanosti 16. maja t. g.:

„Oko svetle Sokolske zastave, dara našeg Prvog Sokola, skupite viteške slike vaših slavnih brda i sokolujte kao krasan i vidan primer ostaloj braći prostrane Jugoslavije. Zdravo! — Savez.“

„Želim što sprečen da lično prisustvujem razvijanju sokolske zastave u današnjem sokolskom slavlju pa vama i svoj braći Sokolima od srca cestitam sa željom: Nek vam sve srećno i cestito bude poslužilo na diku, ponos ljubljenog nam Kralja i milje Domovine uz sokolski pozdrav Zdravo! — Ban Petar Ivanović.“

„Sokolskoj župi, čuvarici lovčenskih idealova slobode, narodnog jedinstva, srdačno cestitam razviće zastave obdarene od Nj. V. Kralja, želeći joj dalje sjajne uspehe u radu za dobro jugoslovenskog naroda! — Kanonik Luković.“

„Ponosni što se u gordom i istrijskom Cetinju visoko leprša sokolska zastava, simbol nacionalne svesti, — cestitamo vam retko slavlje, pozdravljajući zetske Sokole sa Zdravo! — Zarija Joksimović, Novica Popović, Mirko Todorović, narodni poslanici Zetske banovine, Stevan Mladenović, Marko Plamenac, banski načelnici.“

Zatim je pročitao veliki broj pozdravnih depeša od strane pojedinih sokolskih jedinica, te predstavio prisutnima izaslanika Saveza Sokola br. dr. Mirka Buića, koji je tom prilikom održao veliki govor. Cestitajući Sokolima župe Cetinje u ime Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije na jučerašnjim uspelim svečanostima, br. Buić je između ostalog rekao sledeće:

„Dan jučerašnjih svečanosti bio je za mene jedno veliko radosno iznenadjenje. Na jučerašnjim svečanostima Sokoli Zetske banovine jasno su dokazali da je naše dično Sokolstvo dobilo svoj konkretan oblik i izrazilo svoj sistematski plan rada u Sokolstvu. Svi mi nosimo, ko više ko manje, teški krst

Džodžo Stanislava, blagajnik br. Jovo Đurović, ekonom br. Risto Gorđić, statističar br. Mikuličić, referent za poljoprivredu br. Duro Slapničar, referent za sokolske čete br. Dušan Živković, referent zdravstvenog otseka br. dr. Vladimir Geresimović, referent za štampu br. Nikola Doriamedov, referent za sokolsku Petrovu petoljetku br. Jovan Trišić, barjaktar brat Marko Mijač.

Članovi uprave, braća: general Miljenko Varjačić, Fehim Musakadić, Bogdan Stajić, Jovo Sekulović, Predrag Kovačević, Dušan Popović, Nikola Knežević, Roman Lah, Jokica Grujičić, Ignjije Zloković, Matan Kaluderović, Jovan Ivović, Petar K. Martinović, Mitro Nenezić, Vuko Mitrović, Stevan Mustur. Revizori: Jovo Dabković, Dušan Pajević, Franjo Les, Krsto Pejović, Maksim Zloković. Sud časti: Mihailo Babić, dr. Niko Martinović, proto Nikola Marković, Milan Buj. Osim toga izabrali su i njihovi zamjenici. — H. D.

Slet Sokolske župe Novi Sad održaće se 13. juna

Zbog velikog aero-mitinga, koji je bio ranije zakazan i koji će se održati u Novom Sadu dne 6. juna o. g., X župski slet Sokolske župe Novi Sad neće se održati toga dana, kako je to bilo pre određeno, već nedelju dana kasnije naime 13. juna.

Raspored sleta ostaje nepromjenjen, kao i svi propisi za ovaj slet, jedino je produžen rok prijava zaključno do 30. ovog meseca.

Sletski plakat razaslaće se ovih dana svim jedinicama.

Kako je ovaj župski slet obavezan za sve jedinice ove župe, vodstvo župe ih je upozorilo, da sletu učestvuju sa svim kategorijama vežbača, i vežbačica, i to u najvećem broju.

Kako se pak istog dana održava i pretsetski dan dece i naraštaja pokrajinskog sleta u Skoplju, a za koji su neke jedinice župe Novi Sad prijavile i svoje učešće, to je župa Novi Sad radi svog župskog sleta, na kojem mora da učestvuje i sav njen naraštaj, dozvolila da na slet dece i naraštaja u Skoplju 13. juna može učestvovati svega jedna grupa od 50–60 naraštajaca i naraštaka.

Raspored sleta. Dolazak na slet u Novi Sad jutarnjim vozovima i sa željezničke stanice zajednički odlazak na sletište — stadion Muške gimnazije. U 8 časova pokusi zajedničkih sletskih vežbača i to najpre po okružjima, a zatim skupno. Posle pokusa u 11 časova svečana povorka (bez dece) sa sletišta glavnim ulicama grada do Sokolskog doma, gde će biti pozdrav. U 15 časova zbor svih vežbača i vežbačica na sabibarlištu kraj sletišta za sletski javnu vežbu, koja počinje u 16.30 časova i na kojoj učestvuju deca samo iz Novog Sada i najbliže okoline, muški i ženski naraštaj, članovi i članice, članstvo sokolskih četa i starija braća, dalje odeljenja okružja muškog naraštaja i članova u stafetnom trčanju 4 × 100, za koje takmičenje svake okružje ima da postavi dva odeljenja, najzad vežbe na spravanja i posebne vežbe. Naveče u 21 čas zabava u Sokolskom domu i odlazak noćnim vlakovima.

Vozne povlastice. Putovanje na slet je uz povlasticu od 50%. Putovanje je zajedničko pod vodstvom načelnika i načelnica. Sletski značaka nema.

Pored svečanih odora, na sletu se očekuje i veliki broj narodnih nošnja.

Ovogodišnje letovanje Sokolske župe Novi Sad održaće se u Kaštel Sućurcu

Letovanje Sokolske župe Novi Sad u taboru pod šatorima održaće se i ove godine u Kaštel Sućurcu, blizu Splita, gde će letovalište sada biti potpuno uređeno. Osim toga tamošnje bratsko Sokolsko društvo uređuje plažu za kupanje i podići skakaonicu za kupače.

Obzirom da načelnštvo Saveza SKJ meseca jula priređuje na istom mestu vaspitnu školu za muški naraštaj, to će se po svršetku ove, letovanje ove župe održati od 1. do 21. avgusta.

Članovi i pripadnici bratskih jedinica župe, koji žele u ovom letovanju

učestovati, moraju se preko svojih društava prijaviti načelniku župe Novi Sad najkasnije do 10. jula o. g. i u jedno za potpunu opskrbu i troškove uplatiti 22 dinara dnevno po osobi, t.j. 462 dinara za 21 dan taborovanja.

Na letovanje primiče se najviše 70 učesnika, i to onih koji su bar godinu dana pripadnici Sokola.

Pobrinuto je da hrana bude dobra i ukusna te da tabor bude snabdeven

svima potrebama kao i dobrom pitkom vodom te električnim osvetljenjem.

Putovanje je u smislu propisa o boravku na moru, uz povlasticu od 50%, i staje od Novog Sada do Kaštel Sućurac i nazad 289 dinara III r. osobnog voza. Organizovaće se zajedničko putovanje sa direktnim kolima.

Dan polaska kao i ostala uputstva saopštiće se naknadno.

Slet Junaka Trakijske oblasti u Plovdivu na kome je uz predstavnika Saveza SKJ učestvovala i grupa Sokola iz župe Niš — Jugoslovenskim Sokolima braća bugarski Junaci priredili su najsrdačniji bratski prijem

Dne 16 i 17. o. m. održan je u Plovdivu oblasni — župski — slet Junaka Trakijske oblasti, koji je veoma lepo uspeo i bio brojno posetjen.

Ovome sletu od strane uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije prisustvovao je savezni tajnik brat dr. Mihailo Gradojević, koji se tih dana bavio u Bugarskoj da s vodstvom Saveza bugarskih Junaka u Sofiji utanači izveštne pojedinosti u pogledu saradnje jugoslovenskih Sokola i bugarskih Junaka prilikom nekajih pretstojećih sletskih priredaba.

Sletu Trakijske oblasti u Plovdivu učestvovala su i tri odabrana odjeljenja od 35 lica iz Sokolske župe Niš na čelu sa starešinom župe bratom Radovanom Dimitrijevićem.

Na železničkoj stanici u Plovdivu, gde su već bili stigli i predstavnici Saveza bugarskih Junaka, priređen je jugoslovenskim Sokolima veličanstven doček, u kome je uzeo učešće oko 2.000 Junaka sa zastavama, glazbama i gradanstvom.

Naveće toga dana bila je priredena u Junačkom domu lepa akademija, na kojoj je grupa jugoslovenskih Sokola nastupila sa svoje tri tačke. Ovo učešće jugoslovenskih Sokola bilo je na lepoj tehničkoj visini, te je njihov nastup bio oduševljeno pozdravljen.

Tačke koje su izveli bugarski Junaci bile su od veoma lepog efekta, izvedene živo i s mnogo temperamenta. Naročito je od sviju otkočila simbolična tačka puna rodoljubivog smisla „Sećanje na Boteva”, koju su izvela muška junačka deca.

Sutradan održan je junački zbor svega članstva na stadionu „Botev”, na periferiji grada, gde je najpre izvršena smotra od strane izaslanika Saveza bugarskih Junaka, brata Nikole Stojanovića, predstavnika Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije brata dra Gradojevića, te pratstavnika sletskog odbora, a zatim je opet s pomenutim predstvincima izvršio smotru komandant mesta general g. Markov, na čiji su pozdrav „Zdravejte, Junaci” svi složno odgovorili gromkim „Ura!”

Posle ovoga, sa uživljene i pokrivenje glavne tribine, na kojoj je bilo s pevačkim horom oko 200 lica, izvršeno je od strane plovdivskog mitropolita molepštvice za zdravlje Nj. Vel. Kralja te vodoosvećenje.

Nakon toga je sa tribine pred mikrofonom održao govor najpre general g. Markov, pa predstavnik Saveza bugarskih Junaka brat Nikola Stojanov.

Pozvan od bugarskih predstavnika, održao je zatim u ime Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije pozdravni govor savezni tajnik brat dr. Mihailo Gradojević, i to delom na bugarskom a delom na našem jeziku, tako da su govor svi učesnici potpuno razumeli. Pozdravljajući braću Junake, njihov slet i grad Plovdiv, brat dr. Gradojević je između ostalog izrazio svoju radost što je sa ostalom sokolskom braćom radosna srca pohitao na ovaj slet da bi svojim prisustvom uveličali ovo bugarsko junačko slavlje, — kao što su to jugoslovenski Sokoli učinili i svojim velikim učešćem na svejunačkom sletu 1935. godine u Sofiji, i kao što je tu skoro to učinila i Sokolska župa Beograd svojom brojnom posetom braću Sofijske oblasti. Brat dr. Gradojević je dalje izrazio želju, da i braća Bugari tako dolaze jugoslovenskoj sokolskoj braći i da radeći za Bugarsku ne zaboravljaju, da nisu sami i prepuneni sebi, već da su s njima snažne slo-

jih pretstavnika Junaka banket na Sahat-tepeu, kojom su prilikom jugoslovenski Sokoli bili uz komandanta mesta generala g. Markova na počasnom mestu.

Sutradan u podne jugoslovenski Sokoli, srdačno ispraćeni, napustili su Plovdiv, vraćajući se u otadžbinu.

I ova poseta jugoslovenskih Sokola braći bugarskim Junacima bila je od koristi za našu zajedničku sokolsko-junačku saradnju, kao i za opštu stvar jugoslovensko-bugarskog bratstva.

Dr. M. G.

**Predsednik vlade
g. dr. M. Stojadinović
poklonio je zastavu
Sokolskom društvu Visoko**

Prilikom svog nedavnog puta kroz Bosnu, predsednik Kr. vlade g. dr. Milan Stojadinović zaustavivši se u Visokom posetio je i tamošnje Sokolsko društvo, i tom prilikom, saznavši da društvo nema zastave, istome poklonio sokolsku zastavu, primivši se da bude i kum zastavi i uz obećanje, da će nastojati lično prisustvovati njenom svečanom osvećenju i razviću.

Sokolstvo u Južnoj Srbiji

(Svršetak)

Neposredno zatim, iste 1909. godine, osnovano je sokolsko društvo u Dušanovu Prizrenu, koji je kroz ceo XIX vek, pod Turcima, bio u nacionalnom i kulturnom pogledu naše najživlje i najuticajnije mesto. Pre no u drugim mestima Južne Srbije, u Prizrenu su se pojavila prva naša kulturna i umetnička društva, u vezi sa otvaranjem Bogoslovlje 1871. godine. Tako je još 1880. g. bilo osnovano nacionalno-kulturno društvo Sv. Save, čiji je član bio zaštitnik našeg življa i pokrovitelj naše prosvete, ruski konzul i pisac pok. Ivan Jastrebov. Krute mere turskog prekog suda 1885. godine, posle jedne velike arnautske pobune, sprečile dalji opstanak ovog korisnog društva. Prizrensko pevačko društvo „Car Uroš”, prvo u Južnoj Srbiji, osnovano 1885. godine, koje i danas uspešno vrši svoju nacionalno-umetničku misiju, dokaz je, koliko je srpski živalj u Prizrenu bio napredan i nacionalno svestan. U prizrenskoj bogoslovlji ponikla je 1889. godine prva dačka družina, čiji je prvi predsednik bio Janko Spasojević, a medju njenim književnim poletarima bio se naročito istakao naš priznati književnik i publicista Grigorije Božović, prede profesor prizrenske bogoslovlje.

Kulturno omladinsko društvo „Sv. Nedelja”, osnovano 1906. godine, priredbama, predavanjima, moralnim uticajem i socijalnom pomoću blagotvorno je delovalo na omladinu, naročito na njen veći deo — sirotinju. U zajednici sa sudijom i predsednikom tog društva i Sokolom, bratom Antonijem Gočevićem, sadašnji župski prosvetar, ranije profesor u Prizrenu, Mirko Jovanović, osnovao je društveni Narodni univerzitet 1922. godine, prvi u Južnoj Srbiji, koji i sada radi. Zaklanjanjući svoj rad za svetački naziv zbog turske budne pažnje prema našim narodnim pokretima, članstvo „Sv. Nedelje” prisno se zdržalo sa Sokolskim društvom, stavivši mu na raspoloženje i svoju muziku.

Iako službom vezan za skopsku gimnaziju, Karaklajić je čitave nedelje provodio u Prizrenu, vežbajući članstvo kao načelnik društva. U Bogoslovlji je sokolski vod sa uspehom predvodio bogoslov Kosta Todorović, ranije član vinkovačkog Sokola. U dvorištu Bogoslovlje bile su i sprave za vežbanje. Društvene vežbe obavljane su u školi Mladena Ugarevića. Prizrensko Sokolsko društvo je uzeo vidnog učešća u nacionalnoj i sokolskoj manifestaciji na Veliku Gospodu 1910. godine, u manastiru Gračanici, kada je održan pomen znamenitom vojvodi Gligoru Sokoloviću, a zatim na sokolskom saboru i vežbi u Prištini. Kao gosti prištinskog društva, na okupu su se našla društva iz Prizrena, Skoplja i Kumanova, pored prištinskog. Na odlično izvedenom javnom času prisustvovala je masa našeg sloboda, a svirale su sokolske muzike iz Prizrena i Kumanova.

Karaklajić je u Prizrenu zamenio odličan Sokol i učitelj Stevan Tubić, rodom iz Sjenice. Na sokolskom sletu u Pragu 1912. godine Tubić je bio izaslanik prištinskog društva, pored izaslanika drugih južnosrbijanskih sokolskih društava.

1910. godine pokojni Karaklajić je osnovao sokolsko društvo u Prištini, na Kosovu, gde se još mnogo ranije, po dobru, osećalo prisustvo Srpskog konzulata, — od službovanja slavnih književnika Vojislava Ilića i Branislava Nušića, pa do odličnog i nežnog umetnika Milana Rakića, Sokoli su vežbali u osnovnoj školi, koja se nalazila u

zgradji Mitropolije. Te godine osnovano je sokolsko društvo i u malom mestu Uroševcu (Ferizoviću), u kome su Srbi, još od izgradnje vardiško-kosovske železnice 1875. godine, igrali glavnu privrednu ulogu.

Pojava sokolskog društva u Tetovu 1911. godine vezana je za dolazak onama, iz Kumanova, učitelja Đorda Božinovića. Kad je, zatim, pred oslobođenje 1912. godine, ovaj vrsni sokolski radnik bio premešten u Krivu Palanku, tetovsko društvo je prekinulo rad, ali je zato proradio novo društvo, u Kriju Palanci. Od 1909—1912. godine u Velesu je postojalo gimnastičko društvo „Veleški junak”.

Kad je oktobarskih dana 1912. godine došlo dugo i žudno očekivano oslobođenje i ujedinjenje sa Srbijom, i Sokolstvo je u novim političkim uslovima otpočelo nov život, pun poleta, snage i vidnih plodova. Svestan od kolikog je značaja sokolsko vaspitanje i rad među omladinom i narodom, i sam Sokol, ministar prosvete pok. Ljub. Jovanović, odmah po oslobođenju, još u toku 1913. godine, šalje u gimnazije Južne Srbije istaknute i oprobane sokolske radnike kao nastavnike gimnastike, i to: u prizrensku učitelja Krstu Tačeviću, u kumanovsku suplenta Mihaila Gradojevića, sadanjeg profesora Univerziteta i tajnika Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, u bitoljsku Josifa Prohasku, u tetovsku Františeka Vanjiku i u skopsku Jaroslava Voštu. Njihov dolazak u pomenute škole i sokolska društva značio je mnogo za snaženje i širenje sokolske misli u oslobođenoj Južnoj Srbiji. U nekim mestima behu osnovana nova društva. Tako 1913. g. u Novom Pazaru, u početku 1914. god. u Bitolju.

Nazalost, taj preporodni sokolski radiza oslobođenja ne beše duga veka. Julskih dana 1914. godine nasto svetski rat, dug i krvav, koji iscrpe narodnu snagu i opustoši zemlju. Uprkos ratnim smetnjama, nekoja društva radiše sve do otstupanja 1915. godine, kao kumanovsko, skopsko i prištensko. O-tada pa do jeseni 1918. godine, do oslobođenja i ujedinjenja, pod tudinskom okupacijom, punom patnji i nevolja, uništen je svaki trag naše sokolske organizacije u Južnoj Srbiji. Ali se zato, od 1919. godine, odmah po oslobođenju, preglo na posao da se obnovi rad ranijih sokolskih društava. Uspeh u tome, naravno, zavisio je ne toliko od omladine koja je već imala oduševljenja i ljubavi za Sokolstvo, koliko od spremnih sokolskih voda u kojima se uvek osetno oskudevalo. Ipak, pravi polet u rad i širenju sokolske misli mogao je nastati tek docnije, od 1923. godine, od organizovanja Sokolske župe u Skoplju. Teški napor i okupljanje novih članova, ratom razrivenog kraja uveliko su smetali da se još u prvim danima slobode nešto vidnije uradi za Sokolstvo i brojno i stvarno. Kada je 9. aprila 1923. godine obrazovana Sokolska župa u Skoplju, njenim jačim potstrekom, smislenim i istrajnim radom počeše se množiti društva, obnavljati ona zamrla, i spremati sokolski stručni vodi za rad po jedinicama. Od pet društava: u Skoplju, Prizrenu, Kumanovu, Štipu, i Bitolju, koliko ih je bilo u trenutku formiranja župe, broj njihov se uskoro povećao na 32. Predsjednički tečajevi u jesen 1923. i 1924. godine, tehnička pomoć stalno ukazivana iz župe pojedinim društvima, učinili su mnogo da sokolska misao pusti dublji koren i očvrsne. Zbog ne-

dostatka spremnih načelnika mnoga su društva jedva životarila, i pored doka-zanog oduševljenja za Sokolstvo. Žup-ske uprave preduzimale su sve mere da se sokolske jedinice osnaže i po-dignu na stupanj na kome su bile jedinice drugih, naprednijih župa. Bilo je i za samu župu kritičnih momenata, naročito onda kada ni ona nije imala spremnog tehničkog voda i svoj te-hnički odbor (1927). I pored svih smet-nji, župa je nastojala da oživi sokolski rad u svim pravcima, poglavito u teh-ničkom i prosvetnom. Kada je mukom i naporima župa stekla 1927 godine svoj dom, posle 14 meseci njegova građenja, i za samu župu nastale su povoljnije prilike i mogućnosti da od svoga se-dišta u Skoplju stvori važan centar sokolske organizovane akcije na našem Jugu. Već prvi prednjački tečaj, održan u novom domu u jesen 1927 godine, uz izdašnu pomoć Blaženopočiv-šeg Kralja Ujedinitelja, dao je odlične plodove koji su se, zatim, osetili i u radu jedinica.

Na VI pokrajinskom sletu Jugoslovenskog sokolskog saveza u Skoplju, početkom septembra 1928 godine, Južnosrbijanska župa, znatno brojnija i jača no ranije, pokazala je vidan uspeh u radu i organizatorskim sposobnostima. Iako je najmlađa među sokolskim župama, ona otada sve snažnije i sve uspešnije razvija svoju akciju, no uvek zavisno od nesebičnog rada, istrajnosti i vršnoca svojih voda.

I na župskom sletu na Duhove 1933 godine, Sokolstvo Južne Srbije potvrđuje svoju sokolsku zrelost i oduševljenje. Vidno učeće na sletu seoskih sokolskih četa, u živopisnoj narodnoj nošnji, pokazalo je da je sokolska misao počela osvajati i srce našeg mirnog i trudoljubivog južnosrbijanskog sela. Na svim sokolskim sletovima poslednjih godina: u Beogradu, Pragu, Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani, Sofiji i Subotici naša župa je bila zapažena kao ravna u svemu drugim, starijim župama, koje su se razvijale u povoljnijim kulturnim i političkim prilikama.

I pored mnogih smetnji koje su posledica poratnih društvenih poremećaja, pored izvesnog nepoverenja kulturno još zaostale narodne mase koju je stotinama godina pritiskivalo ropstvo i bespravlje, za srazmerno kratko vreme, poglavito od 1928 i 1930 godine, sve većma i osetnije raste broj seoskih sokolskih četa, među kojima jedan znatan deo radi vrlo agilno i po narod korisno. Pored 41 društva u većim i manjim mestima, naša župa danas broji 71 stalnu i 30 privremenih četa. Ukupan broj članstva prelazi preko 17.000. Mnoge su čete u svome radu pošle pravilnim putem, razvijajući sokolsku de-latnost ne samo u pravcu telesnog odgoja i prosvećivanja, nego i u pravcu privrednog podizanja seoskog življa. Znatan je broj četa koje su se zavetovale da ostvare mnoge korisne pri-vredne, kulturne i moralno-vaspitne po-duhvate u vezi sa Petrovom petoletkom. Već su u tom pogledu, u nekojim jedinicama, postignuti vidni rezultati. Svake godine župa Skoplje održava tehničke i prosvetne tečajeve čiji pose-toci doprinose veliku korist društima i četama. Na području župe škole i Sokolstvo prisno se dopunjavaju. Prosvetni radnici, nastavnici osnovnih i srednjih škola, kao, uostalom, i drugi službenici, zatim i mnogi časnici naše hrabre vojske, svrseno podržavaju ak-tivnost naših sokolskih jedinica.

Mnoge zajedničke narodne i sokolske nevolje, posledice naših političkih, e-konomskih i socijalno-moralnih nedaća, smetaju uspešnom, još obilnijem i vidnjijem radu ove župe, pored njenih posebnih nezgoda. No dubok koren koji je Sokolstvo pustilo u tlo Južne Srbije, rodoljubje, radinost, skromnost, istrajnost i poštovanje našeg čoveka u životnoj borbi i nacionalnom razvoju, bez ma-lo trideset godina sokolske tradicije i misije, doprineće da se od već postignutog uspeha, ma koliko on bio vi-dan, znatan i utešan, kreće još dalje i dalje, kroz sokolsku pregnuću i borbu ka pobedi sokolskih idea. Na klasičnom tlu Nemanjićke slave i veličine slatko je za njihovu победu i umreti, jer je Sokolstvo, uistinu, živa, pokretna snaga pravog nacionalnog života.

Zdravo!

M. F. Jovanović

Slet Sokolske župe Banja Luka

**održaće se 12 i 13 juna u Banjoj Luci
prigodom svečanog otvaranja novo
podignutog Sokolskog doma**

U subotu i nedelju 12 i 13 juna o. g. održava se u Banjoj Luci župski slet banjolučke Sokolske župe, za koji se po naročitim sletskim odborima vrše sve pripreme.

Sletski plakat, odista umetničko de-lo, puno simbolike, izraden je u Kra-jnu i dostavljen je svima župskim jedinicama. Sem jedinicama banjolučke Sokolske župe, sletski plakat dostavljen je i svima župama u Savezu.

Na ovom župskom sletu učeće učešća sve sokolske jedinice župe Banja Luka, a i neke jedinice Sokolskih župa: Karlovac, Zagreb, Šibenik-Zadar, Tuzla i Sarajevo, koje se uveliko spre-maju na banjolučki slet.

Sletske značke dostavljajuće se jedinicama za sve učesnike prema njihovim narudžbama.

Jedinice u župi obilazi župski prednjak, koji pregledava i sravnjava sletske vežbe i daje sva potrebna uputstva za učestvovanje na sletu.

Iz prispelih prijava i izveštaja vidi se, da će učeće biti brojno i da se jedinice ozbiljno spremaju, pa će tako župski slet biti prava i velika sokolska manifestacija svih Sokola Mrkonjića Krajine.

Iz izveštaja župskog prednjaka i načelništva drvarskog okružja razabire se da će jedinice drvarskog okružja (Drvar, Oštrelj, Bos. Petrovac, Bos. Gra-hovo, Ključ i njihove čete) održati nažati na dan 30. maja o. g. okružnu smotru svih kategorija i učesnika na župskom sletu na Bravskom.

Sokolsko društvo Bos. Gradiška takođe priređuje smotru na dan 30. maja o. g., a Sokolsko društvo Bos. Krupa na dan 6. juna o. g.

Direkcija Šipadovih železnica radi na sastavljanju posebne vozova, koji će dovesti na slet sve učesnike drvarskog okružja i nekojih jedinica prijedorskog okružja.

Za povlastice na železnicama izrađene su posebne legitimacije, koje će župa blagovremeno dostaviti svima jedinicama za njihove učesnike.

Sletište se uređuje, a isto tako i letnje vežalište pored Sokolskog doma za večernju zabavu.

Radovi na dovršenju Sokolskog doma privode se kraju. Na vrhu fasade Sokolskog doma izrađen je iz posebnog kamenitog materijala veliki soko-raširenih krila kao čuvan doma na kojem je već izrađen natpis.

Sokolska župa Sarajevo

**sprema se za svoj župski slet i prvi
sabor Sokolske Petrove petoljetke,
koji će se održati 6. juna u Zenici**

Sokolska župa Sarajevo pokazala je u izvršenju Sokolske Petrove Petoljetke naročitu aktivnost. Od 85 njenih jedinica, 70 ih je potpisalo zavetnicu s velikim brojem zavetovanih radova na području telesnog, prosvetnog i gospodarskog podizanja članstva, naročito na selu. Pored tih zavetovanih redovnih zadatka, jedinice ove župe zavetovale su se da će izvršiti i druge zadatke, među kojima:

da će podignuti 33 sokolska doma, izgraditi 15 sokolskih vežališta, zasadići 50.800 voćaka, nabaviti 34 veće i 88 manjih poljoprivrednih sprava, uređiti 14 hambara, podignuti 25 česama, uređiti 5 ulica, podignuti 2 spomenika i 2 spomen-ploče, uređiti jedno odmarašte, prirediti 51 izložbu, 204 tečaja higijenska i poljoprivredna, uređiti 127 modernih dubrišta, podignuti 8 mostova, uređiti 2 pčelinjaka, 15 štala, 95 higijenskih nužnika, nabaviti 250 kreveta, podignuti 3 kupatila, osnovati 13 apoteka, uređiti jedan park i t. d. i t. c.

Na 6. juna o. g. ističe prvi period rada na izvršenju Sokolske Petrove petoljetke, koji se sastoja u zavetovanju pojedinih društava i četa. Drugi period rada, čiji će početak biti svečano obe-ležen župskim sletom i saborom Sokolske Petrove petoljetke sastojaće se u akciji na ličnom zavetovanju svakog pojedinog člana-ice i naraštaja-ke ove župe. Sabor Sokolske Petrove petoljetke, kojim se otvara župski slet u Zenici 6. juna, održaće se u dvorani Sokolskog doma. On će dati pregled o-

vih napora Sokolske župe Sarajevo na izvođenju SPP i daće objašnjenje i poticaj za uvođenje ličnih zavetnica. Na sabor će svako društvo poslati najmanje 8 a svaka četa najmanje 5 od-bornika sa četom zastavom. Sabor će početi sokolskim pozdravom zastavi, a otvorice ga starešina župe brat dr. Vojislav Besarović govorom koji će dati povoda da Sokoli cele župe odaju poštu seni Kralja Mučenika i da daju oduška svoje ljubavi za svog Staršinu Nj. V. Kralja Petra II. Nakon toga će članovi odbora za SPP pri župi dati referat o radu i govoriti o značenju ličnih zavetnica. Sokolski govornici sa se-ja daće izraza pogledima sela na zadaće Sokolstva a dve snažne deklamacije o ideji petoljetke dopuniće ovu svečanost koja će završiti jednom svečanom izjavom Sokolstva sarajevske župe.

Posle sabora svi učesnici će krenuti na sletište odakle će krenuti sletska povorka kroz Zenicu.

Slet sokolske župe Tuzla

Sokolska župa Tuzla priređuje 11, 12 i 13 juna o. g. u Tuzli svoj XI župski slet. Prva dva dana, 11 i 12 juna, održaće se takmičenja u svim sokolskim disciplinama, a trećeg dana, u nedelju 13. juna, javni čas na Vilsonovom trgu u Tuzli. Istog dana posle javnog časa narodno veselje na letnjem vežalištu kod Sokolskog doma.

U subotu 12-VI održaće se učeće u Sokolskom domu svečano sletsko veče sa prigodnim programom.

Komemorativna sednica pok. br. Branku Živkoviću

Svečana komemorativna sednica u spomen pok. brata Branka Živkovića, starešine društva Zemun-Matica i gospodara Saveza SKJ., održana je u Zemunu u nedelju, 23. o. m., pre podne.

Svečanu sednicu je održalo matično Sokolsko društvo u zajednici sa Jugoslav. akademskim pevačkim društvom iz Zemuna, Muzičkim društvom iz Zemuna, Mesnim i Oblasnim odborom Jadranske straže, Crvenim krstom, Kuratorijem doma Kralja Aleksandra I. u Zemunu i mnogim drugim društvima u kojima je pokojni brat Branko Živković bio aktivan član, presednik i osnivač. Od strane Saveza SKJ sednici su prisustvovali braća: Milivoj Smiljanić, Stevo Žakulačić i dr. Milorad Dragić, a od strane Sokolske župe Beograd braća Miro Stojanović i Miodrag Popović. Sednica je otvorena u prisustvu velikog broja gradašta, članova raznih društava i prijatelja i poštovalaca pokojnog brata Živkovića. Potstarešina Sokolskog društva, brat Laza Pokalić je u kratkom govoru otvorio sednicu i izneo velike zasluge pokojnog brata starešine i težak gubitak koji je Sokolsko društvo njegovom smrću pretrpelo. Sokolsko društvo Zemun je rešilo da sliku brata starešine postavi u sokolani i za večnu uspomenu ureže ispod nje reči, da je brat Živković zaslužan za Sokolstvo.

Kao drugu tačku komemorativne sednice, otpevalo je Jugosl. akademsko pevačko društvo „Vječna Pamjat“ od Hristića.

Brat dr. Milorad Dragić je zatim vanredno lepo i toplo izneo i oživeo ličnost pokojnog brata Živkovića, njegov svetao karakter, toplo ljudsko i sokolsko srce i njegovu neumor-

nu radljivost. On je u punom smislu delao i živeo po dubokoj Cvijićevoj misli, da je život ljudski zato dat, da se plemenito utroši, Govor br. Dragića ostavio je na sve prisutne vrlo dubok utisak. Posle govora br. Dragića izvelo je Jugosl. akad. pevačko društvo, zajedno sa Mužičkim društvom, „Ave verum“ od Mocarta, a potom je samo Mužičko društvo izvelo posmrtni marš od Mocarta.

Ovu vanredno svečanu i dostojan-stvenu sednicu završio je brat potsta-rešina zemunskog društva kratkim govorom, odavši poslednju počast pok. bratu Branku Živkoviću. Uzvikom: „Sla-va mu“ razišli su se svi prisutni duboko potreseni.

Saučešća povodom smrти brata Branka Živkovića

Povodom smrti brata Branka Živkovića, člana uprave Saveza SKJ i saveznog ekonoma te starešine Sokolskog društva Zemun-Matica, Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije primio je sau-češća od: Češkoslovačke obce sokol-ske, brata Adama Zamojskog, presednika Međunarodne gimnastičke fede-racije, Sokolskog društva Aleksandrović, Sokolskog društva Bakar, Sokolske župe Banja Luka, Sokolskog društva Beočin, P. F. Tošovića iz Beograda, Sokolske župe Bjelovar, Sokolskog društva Duga Resa, Jove Sekulovića iz Herceg Novog, Sokolske župe Karlovac, Sokolskog društva Karlovac, zamenika saveznog starešine brata E. Gangla, Sokolske župe Ljubljana, Sokolskog društva Ljubljana-Višnja, Sokolskog društva Makarska, Sokolskog društva Mandalina, Sokolske župe Maribor, Sokolskog društva Ma-ribor-Matici, Sokolskog društva Mutavuženica, Sokolske župe Niš, Sokolskog društva Niš-Matici, Sokolske župe Osijek, Sokolskog društva Pančevo, Sokolskog društva Pisarovina, Sokolskog društva Ruše, Sokolske župe Sarajevo, Sokolskog društva Sarajevo-Matica, brata Jove Petrovića, starešine Sokol-ske župe Tuzla, Sokolske župe Split, Sokolskog društva Sr. Mitrovica, Sokolske župe Sušak-Rijeka, Sokolske župe Šibenik-Zadar, Sokolske župe Tuzla, Sokolske župe Užice, Sokolske župe Va-raždin, Sokolskog društva Vinkovci i Sokolske župe Zagreb.

Treći savezni tečaj za načelnike društava

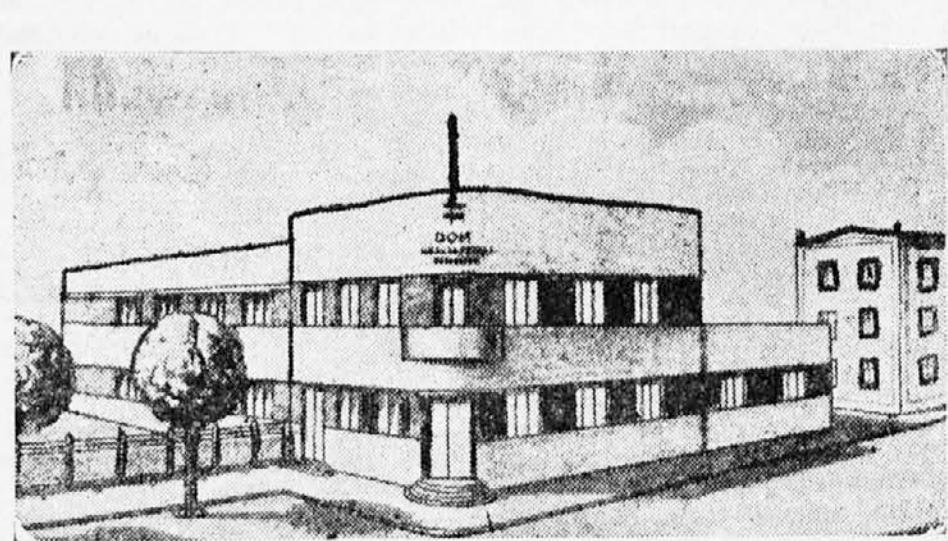
Načelništvo Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije priređuje u Beogradu treći tečaj za načelnike sokolskih društava. Tečaj će se održati od 1 do 10. juna o. g. u prostorijama Sokolskog doma Beograd-Matica, Deligradska ul. 27.

Glasovi štampe

ZA OBNOVU ORGANIZACIJE „ORAO“

Ljubljanske novine javljaju, da je na Šmarji Gori održan omladinski katolički sastanak, na kojem je bio glavni govor-nik referent Ministarstva prosvete g. Fran Erjavec.

G. Erjavec je u svome govoru izjavio, da pravi odgoj omladine može dati samo organizacija „Orao“ koju su prošli režimi raspustili, ali koju Slovenci neće žrtvovati za nikakve fraze i traže da se uspostavi.

Osnova Sokolskog doma koji će se podignuti u Metkoviću

Visoka olimpijska odlikovanja naših sokolskih radnika

Nedavno je nemački poslanik na našem Dvoru g. fon Heren izručio olimpijska odlikovanja II stepena našim sokolskim radnicima, bratu ing. Kostu Petroviću, članu uprave Saveza SKJ, i bratu dru Alfredu Pihleru, načelniku Savezu SKJ. Kao što je poznato, brat ing. Kosta Petrović bio je jedini Jugosloven koji je učestvovao na izložbi umetničke sekcije u okviru berlinske olimpijade, izloživši planove jednog najmodernejšeg zasnovanog stadijona, a koji je jednim delom podignut u Subotici, i na kome je prošle godine održan pokrajinski slet jugoslovenskog Sokolstva. Pored toga brat ing. Kosta Petrović izradio je nacrte i za podigneće velikog Sokolskog stadijona u Beogradu u okviru monumentalnog Nacionalnog parka Kralja Aleksandra, napisao više stručnih knjiga i publikacija, među kojima naročito veliko delo „Gradivne za telesno vaspitanje“ i t. d., istakavši se tako kao naš najbolji i najpriznatiji stručnjak na ovome polju, o kome je i domaća i strana stručna štampa donela u više navrata najlepši sud i priznanje.

Svršetak prvog savezognog tečaja za plivanje

Prošlih dana završen je u Beogradu prvi ovogodišnji plivački tečaj Saveza SKJ.

Do sada je bilo praktikovano, da se ovi tečajevi drže pri kraju plivačke sezone, u jesen. Ove godine pak načelništvo Saveza SKJ odlučilo je da ove tečajeve održava u proleće, i to s razloga, da bi se tečajcima pružila mogućnost da više iskoriste svoje u tečaju stečeno znanje u samoj sezoni.

Na ovaj tečaj bili su primani samo oni članovi, koji su bili vešti u takmičarskom plivanju. Svrha ovoga tečaja bila je usavršavanje sokolskih prednjaka u plivačkom sportu, kako bi i oni sami mogli kasnije da vode plivačke tečajeve u svojim jedinicama. Na žalost, ovaj prvi tečaj pohadao je vrlo mali broj učesnika.

Nastava u tečaju sastojala se u postupku učenja neplivača, u predvežbanju za rad nogama i rukama svih stilova, u pravilnom disanju, startovanju, okretnima, u učenju svih stilova, u okretnima u vodi, u postupku spasavanja utopljenika, u učenju u plivanju dece i u košarci.

Voda tečaja bio je savezni prednjak brat Rafael Ban, a nastavnici bili su braća: Uлага, Kavčić, Milin i Pavić.

U ime načelništva Saveza SKJ tečaj je posetio brat Miroslav Vojinović, zamenik savezognog načelnika. Tečaj je trajao 10 dana. — B. R. R.

Dan pripravnosti mariborskih Sokolskih društava

Dne 6 o. m. su mariborska Sokolska društva, Maribor-matica, Maribor I, Maribor II Pohorje, Maribor III Krčevina, Studenci i Tezno, priredila dan pripravnosti, koji je zaista bio veoma uspešna manifestacija sokolske misli. Mariborski Sokoli su opet javno pokazali svoju disciplinu i nepokolebljivu vernost velikoj sokolskoj ideji. Kako je toga dana pao i Đurđevdan, mariborski Sokoli izveli su svoj dan pripravnosti s tradicionalnim đurđevdanskim urankom i zajedno s našom hrabrom vojskom, što je bilo nesumnjivo od velike nacionalno propagandne važnosti za naš pogranični Maribor.

Pojedina sokolska društva skupila su svoje članstvo u svojim sedištima, a zatim došla na zajedničko zborno mesto, u centru Maribora, na Trg slobode, gde su već čekale jedinice mariborskog garnizona. U 7 časova krenula je povorka mariborskim glavnim ulicama, pa preko državnog mosta na vojno vežbalište na Teznu. Povorku je otvarao brojni župski konjički otsek u svečanim odorama i sa fanfarom, a za njim su stupale jedinice mariborskog garnizona, pešadija, artiljerija i inžinjeri, s vojnom glazbom, pa sokolsko članstvo sa železničarskom glazbom „Drava“. Povorku je zaključivalo više od 100 Sokola biciklista a ostalog članstva bilo je oko 1000.

Naraštaj, naročito srednjoškolski, nije mogao učestvovati radi školske mese, a i članstvo bi bilo još i više da nisu radile tvornice, mnogi uredi i radionice. Iz Sv. Lenarta došao je i starešina župe brat dr. Gorišek. Kad je povorka stigla na Tezno, prvo se je postrojila vojska, a zatim prema njoj Sokolstvo. Kad je odjeknula zapoved „mirno“, vojna glazba zasvirala je pozdravni marš. Tada je došao komandant mesta brig. general Milković, koji je primio od pukovnika Božovića raport i pregledao sve vojne jedinice pozdravivši ih vojničkim pozdravom, a zatim je osmotrio i postrojene Sokole, pozdravivši ih sa „Zdravo, Sokoli“, našto su mu oni odgovorili s gromkim „Zdravo“. Posle ponovne komande „mirno“ dignuta je na stup državna zastava i u tom času odjeknula je komanda „Pozdrav državnoj zastavi“, a vojna glazba otsvirala je pozdrav. Nato je predsednik medudruštvenog odbora mariborskih sokolskih društava brat prof. Struna održao veoma lep prigodni govor, u kome je naglasio važnost sokolskog dana pripravnosti, pozdravio našu narodnu vojsku kao čuvare naših državnih granica i istakao ulogu Sokolstva u nacionalnom i državljanском vaspitanju širokih slojeva našega naroda, kao i vernošć Sokolstva ideji jugoslovenskog narodnog i državnog jedinstva. Na koncu je istakao značaj Đurđevdana i svoj govor završio pozdravom sokolskom starešini, Nj. Vel. Kralju Petru II, našto je odjeknuo trokratni gromki „Zdravo“, a glazba je tada intonirala „Bože pravde“. Tada je načelnik brat Hočevar upozorio članstvo na ovogodišnje sokolske priredbe. Nakon otpovjedne himne, državna zastava je bila opet spuštena, i time je bio svršen oficijelni deo priredbe. Kada je odjeknula zapoved „voljno“, glazba je zaigrala „Kraljevo kolo“, koje je prvi poveo general Milenković. Divno je bilo pogledati poskočno kolo, u kojem su igrali jedan do drugoga oficiri i podoficiri, Sokoli i Sokolice. Narodno veselje trajalo je do pred podne, kada su se Sokoli vratili svojim domovima osvezeni i pripravljeni da ustrajno nastave požrtvovnim sokolskim radom za narodne ideale.

Iz naših župa

Proslava 25 letnice Sokolskoga društva Ormož. — Sokolsko društvo Ormož proslavio dne 6. junija 1937. svojo 25 letnico. Pri tej priliki bo društvo razvilo društveni prapor ter tako napravilo prvi korak v programu Petrove petletke. Da bo ta slavosni dan proslavljen kar najsvečanije, je ptujsko sokolsko okrožje določilo na ta dan okrožni zlet.

V Ormožu se vršijo že sedaj živahne predpriprave in razposlana so vabila edinicam okrožja ter vsem bivšim članom in prijateljem našega društva. Po sedanjih prijavah sodeč se obeta na ta dan veličanstvena sokolska manifestacija vsega Dravskega polja.

Vabično tem potom vse pripadnike

in prijatelje Sokolstva, da nas na ta dan

posestijo ter nam dajo novih pobud za nadaljnje sokolsko delo.

Zvez z vlaki so zelo ugodne. — Zdravo!

Akademija Sokolskog društva Beograd I. U nedelju 16. o. m. održana je u zgradbi Narodnog pozorišta na Vračaru akademija Sokolskog društva Beograd I u prisustvu zamenika starešine Saveza brata Dure Paunkovića, izaslaničnika ministra za fizičko vaspitanje g. Aračića, pomoćnika komandanta Beograda denerala g. V. Milojkovića i druge odabранe publike. Akademiji je prisustvovala, i ako još bolesna, i legečarka ovog društva, sestra Mica Milojković, koju je starešina društva brat Đoka Ilić pre početka akademije u svome govoru toplo pozdravio.

Posle pozdrava starešine ženska deca su izvela slikovitu vežbu „Markizice“ sa motivima menueta. Drugi muški naraštaj izveo je složno Jelićeve „Nove vežbe“, a ženski naraštaj i članovi Sedlačkove „Simultanke“. Prvi muški naraštaj dao je skladno „Proste vežbe“ brata Đoke Ilića. Prvi deo završen je uspelim skokovima naraštajaca preko stola.

U drugom delu četa Boleč tumačila je figurativnu vežbu „Selo“ od Sedla-

čeka. Zatim su članovi na visokom razboju pokazali da ovo društvo raspolaže sa odličnim vežbama. Tu svoju tehničku izvežbanost potvrdili su i u teškoj ali lepo sastavljenoj parternoj vežbi „Krug“ od Jurmana. Ženski naraštaj izveo je veoma složno i ritmički „Jutro“ od Jemelkove. Akademija je završena sa „Uzornim časom“ od Lide Randiskove — jedne veoma originalne vežbe, koju su članice dobro proučile i izvele sa velikim uspehom.

Uopšte se može reći, da su sve vežbe dobro uspele, ali se naročito svojom lepotom i uvežbanom ističu poslednje četiri tačke. Pohvalno je što su na ovoj akademiji prikazane ne samo dobro odabranе vežbe, već što se većina njih izvodi javno kod nas prvi put, te time daje samoj priredbi veću vrednost.

Na akademiji je sudjelovala muzika Doma maloletnika. Za žaljenje je samo što odziv publike nije bio veći, jer je to trud vežbača i prednjaka ovog društva zaslužio.

Sokolsko društvo Trogir priredilo je 9 o. m. akademiju u proslavu mučenice smrti Zrinskog i Frankopana, koja je u moralnom i materijalnom pogledu izvanredno uspela.

Izveden je veoma lep i obilan program pred dupkom punom dvoranom, u kojem su nastupili naraštaci i naraštajke sa vrlo lepim vežbama, zatim sokolski pevački zbor, sokolski orkestar i dilektantska sekacija.

Ova priredba, kao i sve ostale ovog društva, primljena je sa simpatijama i razumevanjem kod građanstva, te je ostavila duboki utisak. Priredba je protekla u znaku zahvalnosti svim našim narodnim velikanima i herojima, te u spontanom oduševljenju i manifestaciji Nj. Vel. Kralju, Kraljevskom domu i ujedinjenju velikoj Jugoslaviji.

Sokolsko društvo Ljubljana — Vič. V proslavo materinskog dne smo priredili 6. maja t. l. uspelo proslavo, pri kateri je sudjelovala priznana koncertna pevka s. Vida Rudolfova, gledališki odsek pa je vprizoril učinkovito dramo „Sveti plamen“ v režiji br. Pajka. Pioninarske zbor v nedeljo 9. maja smo se udeležili v častnom številu nad 230 oseb, seveda pa bi bila udeležba lahko še večja, ako bi se članstvo zavdelo svojih sokolskih dolžnosti. Za tekoči mesec in mesec junij so predvideni društveni izleti članstva, naraštaja in dece, 11. julija pa bomo priredili javen telovadni nastop na svojem letnem telovadišču. Prosvetni odbor je tudi določil program dela za letno sezonu, predvsem serijo predavanj iz sokolske ideologije, zgodovine, organizacije in načelnih vprašanj in gesel. Načrt je izdelal predsednik predavateljskega odseka br. prof. Lojze Merčun. Viški Sokol dela vztrajno in tako je prav. — J. N.

Sokolska četa u Vojskom Tuku, ž. Sušak-Rijeka. Naša Sokolska četa proslavila je svečano tradicionalni đurđevdanski uranak. Usprkos kiši, uranak je protekao u ugodnoj bratskoj zabavi i veselju. Na uranku je održao prigodan govor brat prosvetar.

Na 9 o. m. održana je veoma lepa i odlično posećena prosvetna akademija, u proslavu obletnice Zrinjskog i Franopana, sa biranim programom. Posle programa razvila se igranka. Čist pri hod ove akademije namenjen je za put braće i sestara na pokrajinski slet u Skoplju.

Sokolsko društvo Pag. Naše granično Sokolsko društvo radi koliko u tehničkom, tako isto u prosvetnom pravcu veoma uspešno. Prosvetni odbor društva je konstituisan odmah po potvrđenju uprave po bratskoj Sokolskoj župi.

Društvo je proslavilo 30 aprila kao uspomenu na dan pogibije naših narodnih velikana Petra Zrinskog i Franje Krste Frankopana po običaju veoma svečano. Navečer održao je pred dupkom punom dvoranom prosvetar brat Vjetrov Jakob predavanje o značenju dana. —

Đurđevdanski uranak proslavilo je društvo radi nevremena umesto na sam dan 6. maja dana 9. maja o. g. Uranku su prisustvovale sve vežbače kategorije sa upravom društva kao i ostali članovi. Društvo se marljivo sprema za vidovdansku akademiju. — J. G.

Sokolsko društvo Bjelovar održalo je 8 o. m. u Sokolskom domu II selo za svoje članove i prijatelje Sokolstva. Na selu nastupilo je članstvo na spravama i u raznolikostima. Program izveden je dosta dobro. Program je ponuđala vojna glazba sa nekoliko tačaka, a uprava društva pobrinula se i za tombolu, koja je donela lep materialni uspeh.

U nedelju 9 o. m. održano je u Sokolskom domu drugo selo, koje je priredio naraštajski otsek s nekoliko vežbi. Šteta je što u izvođenju programa nisu učestvovale i naraštajke. Ceo program izveden je vrlo dobro pa su pojedinci a tako i vrste ubrali zaslužno priznanje. Poseta obzirom na lep dan bila je dosta dobra. Posle izvedenog programa razvila se igranka.

Sokolsko društvo Kneževi Vinogradi priredilo je na drugi dan pravoslavnog Uskrsa uspelu sokolsku zabavu, na kojoj je bio prikazan šaljivi pozorišni komad „Lekarska veština“ od Čehova, a posle toga održana je plesna zabava, koja je protekla u najlepšem raspoloženju.

Načelnica belomanastirske sokolske okružje, sestra Horvat Nada, obišla je 5. maja o. g. Sokolsko društvo Kneževi Vinogradi radi pregleda rada nad ženskim kategorijama. Društvo broji 22 ženske dece i 6 naraštajki. Telovežbeni rad sa svima kategorijama je redovan. Sa ženskom decem je savladano sve ovogodišnje takmičarsko gradivo za okružno takmičenje i naučene su sletske proste vežbe. Sestra okružna načelnica je prilikom pregleda izvršila neke manje ispravke. Sa naraštajkama su također već naučene ovogodišnje proste vežbe, ali sestrama neće biti omogućeno da nastupe na takmičenju, pošto nemaju u društvu potrebnih sprava. Društvo je općenito u svome radu aktivno. Postoji prednjački zbor, koji redovno održava sednike i prepise sedničkih zapisnika šalje putem načelnika okružja načelniku župe na uvid. — B. S.

Sokolsko društvo Ljubljana — Šiška. Pretekli mesec je bilo Sokolsko društvo Ljubljana — Šiška zopet pridno na delu. Prosvetni odbor, lutkovni oder in prednjački zbor so priredili v mesecu aprilu celo vrsto prav dobro uspeli prireditev. Prosvetni odbor je priredil sledeća svoja predavanja: 2. aprila je predaval prof. Šest o razvoju gledališča, 16. aprila br. Bučar skozi Dalmacijo in Južno Srbiju, 30. aprila dr. Alujević o socijalni zaštiti delavstva. Vsa predavanja so odlično uspela ter je bil obisk izredno dobar.

Dne 9. aprila je gostoval na našem gledališčem održali dramski odsek bratske Sokolske društva Ljubljana — Vič z L. Andrejevo igro življenja „Mlađoletje“. Gostje so pokazali svojo odlično igro polno življenja in resničnega doživetja. Igralci so bili nagrajeni za lepo igro z burnim ploskanjem od strani prisotnega občinstva. Obisk igre je bil na žalost prav slab, kar je na goste prav slab utis napravilo.

Dne 11. aprila se je ponovila društvena mladinska akademija z istim sporedom kot pri prvem nastopu. Mladinska prosvetna akademija se je tokrat vršila dopoldne kar je bilo menda vzkrok, da dvorana ni bila polno zasedena kot pri prvem nastopu. Popoldne istega dne pa je mladina nastopila kot gost na sokolskem održu sokolskega društva Ljubljana — Vič.

Lutkovni oder je priredil v aprilu dve dobro uspeli otroški igrići in sicer: Jurček čarownik in Vragov svak. Obe igrići sta bili prav dobro odigrani. Mladina je bila vzhiciena in ni štedila z aplavzem. Omenjam, da so vse lutkovne predstave prav dobro obiske. Naša mladina prav pridno in v velikem številu poseča vse lutkovne predstave.

Dne 29. aprila pa se je vršila prav lepa telovadna akademija z izbranim in res prvočrtnim sporedom. Spored te lepe telovadne akademije je vestno in skrbno pripravil društveni prednjački zbor, kateremu gre vsa hvala za tako lepo telovadno prireditve. Pri tej telovadni prireditvi je sodelovalo članstvo, članice, ter moški in ženski naraštaj. Moški naraštaj je prav dobro odrezal z vajami na drogu. Vrsta članov je zadivila vse prisotne z lepini in težkimi vajami na krogih. Prav ugajali so preskoki ženskega naraštaja

čez konja na šir. Nekaj preskokov je bilo izvedenih prav elegantno. Dalje so nastopile članice s prostimi vajami, ženski naraščaj z valčkom, moški naraščaj z telovadno kompozicijo Jadransko morje ter člani z telovadno kompozicijo Večerni zvon. Vse točke sporeda so bile prav dobro izvedene, ter je prisotno občinstvo, katerega pa je bilo na žalost prav malo, nastopajoče nagradilo s toplim in prisrčnim aplavzom. Lepo uspela telovadna akademija naj bo vsem v ponos in bodrilo za nadaljnjo delo v telovadnici. Zdravo!

—br

Sokolsko društvo Olov. Dne 2 o. m. naše društvo održalo u prostorijama svoju uskrnsu zabavu, koja je uspela kako u moralnom tako i u materialnom pogledu iznad svakog očekivanja. Velika sala prostranog Sokolskog doma bila je ispunjena mnogobrojnom publikom iz sokolskih i vansokolskih redova. Pozdravni govor održao je starešina brat Kuzman Milević, koji je zatim u sastavu društvene idejne škole održao i predavanje sa temom „Sokolstvo i selo“. Sledila je dalje jedna deklamacija, a nakon toga su veoma lepo odigrana dva pozorišna komada u jednom činu pod režiranjem brata ing. Jozefa Izraela. Nakon što je još izveden jedan monolog, razvila se posle programa lepa igranka.

Kako je naše društvo dosta siromašno i mlado, te oskudeva u materialnim sredstvima, to se obratio na prijatelje Sokolstva, da ga materijalno pomognu. Između mnogobrojnih pred nekoliko dana odazvao se je i poznati sokolski radnik brat Bogdan Kalaba, direktor Državne šumske železnice Zavidovići—Olov—Kusače, koji je poklonio društvu potrebita slova za natpis na domu, koja su izrađena od metalna. Ovaj gest brata Kalabe je za svaku pohvalu.

B. F.

Sokolsko društvo Petrovaradin održalo je 9 o. m. svoju tradicionalnu akademiju posvećenu uspomeni narodnih mučenika Petra Zrinjskog i Krste Frančopana.

Nakon pozdrava starešine brata V. Višovića, otpevana je drž. himna, a zatim je S. Preprek, društveni prosvetar prikazao ukratko život i rad bana Petra Zrinjskog i F. K. Frankopana kao i rad Katarine Zrinjske. Sledio je zatim veoma biran i odlično izveden program koji se sastojao od pevanja, deklamacija, pozorišnih slika i vežbi. Vredno je da se istakne, kako su skoro sve tačke programa bazirane na narodnoj psihi i njenim umetničkim manifestacijama (melos, kostimi) pa i na samom životu naroda, što je za odgoj u nacionalnom smeru od neprocjenjive važnosti. Narodna pesma je dominirala, a to već mnogo znači u današnje doba raznih efemernih i bezvrednih šlagera. To je jedini pravi put umetničkog uzgoja širih narodnih slojeva.

Akademiju je posetio veliki broj građana iz Petrovaradina kao i gostiju iz Novog Sada, među kojima su bili izaslanik gosp. Bana, starešina Sok, župe Novi Sad, brat dr. Ignat Pavlas i mnogi drugi, a naročito je zapažen lep broj viših i nižih oficira.

B. G.

Sokolsko društvo „Resava“ u Barama na dan 2 o. m. priredilo je sokolsku akademiju sa jedanaest tačaka. Akademija je bila odlično posećena, gotovo od samih ovađasnih rudarskih radnika, što je za pohvalu od njine strane. Jer pored svog teškog rudarskog rada, oni svi složno nastoje da se Sokolstvo u ovom kraju šte više širi i da napreduje.

B. G.

APSOLUTNA SIGURNOST
gimnastičkih sprava prvi je zahtev vežbača. Naše sprave ne odgovaraju svima vašim zahtevima samo svojom absolutnom sigurnošću, nego i u pogledu praktične upotrebe, preciznosti, krasne izvedbe i neverovatno niske cene.

TVORNICA GIMNASTIČKIH
— SPRAVA —
J. ORAŽEM

RIBNICA NA DOLENJSKEM

20-10

Javan čas Sokolske čete Banatsko Novo Selo. Na drugi dan Uskrsa, dne 2 o. m., Sokolska četa Banatskog Novog Sela priredila je svoj prvi javni čas ove godine. Skup vežbača bio je u četnoj sokolani, odakle se sa zastavom na čelu išlo glavnom ulicom do vežbališta u osnovnoj školi. Usput je povorka dočekivana ovacijama sakupljenog naroda, koji joj se prioruživao. Kako posebnih ulaznica nije bilo, već dobrovoljni prilog, to je na blagajni palo svega 345.— dinara, ali je zato moralni uspeh mnogo veći.

Ovom uspehu naročito su doprineli brat načelnik Andreja M. Grujić i prednjak Zoran Stejić, koji su spremili sve tri vrste muških vežbača, sestra načelnica Jelena A. Drenča, koja je spremila vežbe ženske dece, te starešina brat Pavle Malušević.

Sokolska četa Zaplanik priredila je uz učešće ovdašnje Osnovne škole durđevdanski uranak dana 6 maja t. g. Već oko 4 sata iskupilo se pred Sokolanom mnoštvo članova, naraštaja i dece. Odatle su pod vođstvom starešine brata Riste Pupića pošli na jedno obližnje brdo. Posle kraćeg odmora i zakuske brat starešina je prisutnima održao govor o značaju durđevdanskog uranca, koji je pažljivo saslušan

od svih članova. Zatim su priredene burne ovacije Nj. V. Kralju Petru II, Jugoslaviji i Sokolstvu.

Sokolsko društvo Korčula. — Naše društvo proslavilo je uspomenu na narodne mučenike Zrinjskog i Frankopana kao i svake godine akademijom u svom domu, koju je priredilo 6 o. m. Prosvetar je održao proslov o Petru Zrinjskom i Krsti Frankopanu. Zatim su se sve kategorije izmenile na pozornici sa posebnim tačkama. Uspeh materijalni, i moralni bio je vrlo dobar.

Dana 16 o. m. naše je društvo održalo durđevdanski uranak, jer je nevreme omelo da se održi na Durđevdan. U 5 sati korporativno se je sudelovalo sv. misi, a posle toga krenulo u velikom broju na određeno mesto. U „Baniji“, između Žrnova i Korčule, našli su se u velikom broju društva: Korčula i Žrnovo sa četama Pupnat i Račišće. Br. dr. Juro Arnerić održao je predavanje o značenju uranca, a br. M. Banićević održao je vatren prirodni govor. Uranku je sudelovala i mornarska škola Kraljevića Tomislava, s vodom g. Sorićem. Nastalo je pravo narodno veselje, koje je potrajalo sve do podne, kada se je u velikoj povorci prošlo kroz Korčulu pevajući i kličući Kralju i Jugoslaviji.

Službena saopštenja

Pravilnik

Muzičkog otseka Prosvetnog odbora Saveza SKJ

§ 1

Na osnovu § 19 pravilnika Prosvetnog odbora Saveza SKJ osniva se pri saveznom prosvetnom odboru za muzičke poslove naročiti otsek pod imenom „Muzički otsek Prosvetnog odbora Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije“ ili skraćeno „Savezni muzički otsek“.

§ 2

Zadatak je saveznog muzičkog otseka da organizuje vodi i nadzire celokupni muzički rad u Sokolstvu, u duhu sokolske ideologije, a na temelju jugoslovenske nacionalne i slovenske muzičke umetnosti, starajući se pri tome da taj rad odgovara potrebama Sokolstva i da bude na umetničkoj visini.

§ 3

Savezni muzički otsek vrši ovaj svoj zadatok:

1) priredovanjem naročitih tečajeva za sokolske zborovode i kapelnike u saveznoj prosvetnoj školi;

2) izdavanjem i širenjem sokolskih i ostalih za sokolske potrebe podesnih muzičkih dela jugoslovenskih i slovenskih skladatelja (kompozitora) i suzbijanjem strane muzike u Sokolstvu;

3) raspisivanjem natečaja za nova sokolska muzička dela;

4) organizovanjem i vođenjem saveznih sokolskih muzičkih utakmica i muzičkih akademija u okviru pokrajinskih i svesokolskih sletova, kao i drugim podesnim prilikama, po naročitom pravilniku za sokolske utakmice;

TRANSPORTNO, SKLADIŠNO I
OTREMNIČKO PODUZEĆE

GUSTAV BRELIĆ

POMORSKA AGENTURA

Brzojavi: BREG Tel. unter. 23

S U Š A K

MASARIKOVO ŠETALIŠTE 5/1

21-4

IZRADA SOKOLSKIH ZASTAVA

Izradujem sokolske zastave društvene, čefne, naroščaste i druge sa savršeno umetničkim vezom, zlatom, provoklasnim materijalom i izvanrednom tehnikom. Uprava Dvora Nj. Vel. Kralja, koja mi poverava svoje narudžbe već četiri godine bez zamerke, dokaz je mojoj odličnoj spremi. — Cene su umerene.

MIROSLAVA VALIĆ
BEograd, Uzun Mirkova ul. br. 10

22-1

od svih članova. Zatim su priredene burne ovacije Nj. V. Kralju Petru II, Jugoslaviji i Sokolstvu.

Sokolsko društvo Korčula. — Naše društvo proslavilo je uspomenu na narodne mučenike Zrinjskog i Frankopana kao i svake godine akademijom u svom domu, koju je priredilo 6 o. m. Prosvetar je održao proslov o Petru Zrinjskom i Krsti Frankopanu. Zatim su se sve kategorije izmenile na pozornici sa posebnim tačkama. Uspeh materijalni, i moralni bio je vrlo dobar.

sedava. Prima izveštaje pojedinih članova otseka i nadzire njihov rad.

Posećuje župske muzičke priredbe i daje potrebna uputstva i savete, starajući se da ove sa sokolskog i umetničkog gledišta što bolje uspiju.

Na sednicama SPO podnosi izveštaje o radu otseka i predlaže na odobrenje njegove zaključke (§ 12 od. 2 i 3).

Na saveznim tečajevima, koje priređuje načelništvo Saveza, održava kao nastavnik muzičko pedagoška predavanja o muzici potreboj za ritmitiku, za sokolsko telesno vežbanje itd.

§ 6

Tajnik vodi zapisnik sednice konferencija i zborova, kao i celokupnu preписku otseka, i pomaže pročelniku u administrativnom radu.

§ 7

Izvestioci otseka upravljaju — pod vodstvom i po uputama pročelnika — poverenim im granama sokolsko-umetničkog rada i iznosi predloge za njegovo unapređenje.

Oni naročito nadziru rad muzičkih otseka i ansambla koji spadaju u njihovu nadležnost i vode o njima statistiku.

§ 8

Izvestilac za folklor organizuje i upravlja preko župskih muzičkih otseka sakupljanjem i beleženjem narodnih pesama i muzičkih motiva.

§ 9

Izvestilac za narodne igre stara se u sporazumu sa TOS o uvođenju narodnih igara u narodnim nošnjama pri svima sokolskim priredbama naročito sletovima, javnim časovima i akademijama, brinući se pri tome naročito za muzičku stranu njihovu.

Cini predloge za održavanje utakmica u igranju narodnih kola i drugih narodnih igara.

Uopšte, stara se za popularisanje i širenje narodnih igara i nošnji jugoslovenskih i ostalih slovenskih naroda pri sokolskim priredbama.

§ 10

Arhivar uređuje i vodi muzičku arhivu i biblioteku i sakuplja životopisne podatke i slike svih slovenskih skladatelja (kompozitora u prvom redu onih koji su se istakli na polju sokolske muzike), kao i pobedničkih sokolskih ansambla, otseka i pojedinaca sa sokolskih muzičkih utakmica.

Sakuplja i sve programe sokolskih priredaba sa muzičkim tačkama.

§ 11

Sednice Saveznog muzičkog otseka održavaju se prema potrebi no najviše jedanput mesečno.

Muzičke stručne konferencije održavaju se po potrebi.

Zbor župskih muzičkih pročelnika održava se, po pravilu, jedanput godišnje, i to pre zbora župskih prosvetara.

U pogledu njihovog rada imaju se sohdno primeniti propisi pravilnika Saveznog prosvetnog odbora.

§ 12

Za pokriće izdataka skopčanih sa radom Saveznog muzičkog otseka predviđena su potrebna materijalna sredstva u budžetu Saveznog prosvetnog odbora.

Za sve zaključke Saveznog muzičkog otseka koji povlače za sobom materijalne izdatke potrebno je odobrenje Saveznog prosvetnog odbora.

To važi i za sve ostale zaključke od načelnog značenja.

§ 13

Administrativni rad Saveznog muzičkog otseka upravlja se prema propisima sadržanim u pravilniku za administraciju otseka Saveznog prosvetnog odbora.

§ 14

Ako se Savezni muzički otsek ukine, preuzima staranje o celom inventaru kao i dalnjem radu otseka Savezni prosvetni odbor odnosno njegov izvestilac za muziku.

§ 15

Ovaj pravilnik stupa na snagu kada bude objavljen u „Sokolskom glasniku“ kao službenom organu Saveza SKJ, a može se menjati samo po zaključku savezne uprave.

*

Ovaj pravilnik primljen je na sednici izvršnog odbora Saveza SKJ dne 4 aprila 1937 god.